REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Številka: 020-03-11/2023/3
Ljubljana, 3. 1. 2023

Predlog

P O R O Č I L O

O DELU KOMISIJE DRŽAVNEGA SVETA ZA GOSPODARSTVO, OBRT, TURIZEM IN FINANCE ZA LETO 2023

Sestava komisije[1]:
- predsednik: Mitja Gorenšček
- podpredsednik: Matej Slapar
- člani: Bojan Borovnik, Peter Dermol, Lidija Jerkič, Danijel Kastelic, David Klobasa, Oskar Komac, Igor Marentič, Anton Medved, Ivan Meglič, Leopold Pogačar, Aleš Pulko, Jože Smole, Marko Staroveški, Luka Steiner (od 5. 7. 2023[2]), Branko Tomažič, mag. Marko Zidanšek.

Naloge sekretarja komisije so opravljali: Miro Podlipec (do 6. 11. 2023), Boštjan Vilhar (od 7. 11. 2023 do 22. 11. 2023), Rok Šimenc (od 23. 11. 2023 do 31. 12. 2023).

Komisija Državnega sveta Republike Slovenije za gospodarstvo, obrt, turizem in finance v skladu s Sklepom o ustanovitvi in nalogah Komisij Državnega sveta Republike Slovenije v VII. mandatu Državnega sveta (št. 020-09-10/2022/16 z dne 18. 1. 2023) obravnava predloge zakonov in druge akte, ki se nanašajo na področje ekonomskega sistema in slovenskega notranjega trga, položaj in razvoj posameznih področij gospodarstva, ekonomski položaj, razvoj in problematiko malega gospodarstva in turizma, razvoj in drugo problematiko gostinstva in obrti, področje javnih financ, internacionalizacijo slovenskega gospodarstva.

Komisija obravnava pobude in vprašanja članov Državnega sveta v zvezi z zadevami, ki jih obravnava, ter druge zadeve, za katere jo pooblasti Državni svet. Komisija pripravlja predloge zahtev in mnenj v zvezi z zakoni in drugimi akti, ki se nanašajo na zadeve, ki jih obravnava.

* * *

[1] Izvoljena na 2. seji Državnega sveta 18. 1. 2023 (Izvolitev predsednikov, podpredsednikov in članov Komisij Državnega sveta v VII. mandatu; št. 020-09-10/2022/17), dodatni član (Luka Steiner) pridružen 5. 7. 2023.

[2] Na podlagi Izvolitve predsednikov, podpredsednikov in članov Komisije Državnega sveta Republike Slovenije za gospodarstvo, obrt, turizem in finance, Komisije Državnega sveta Republike Slovenije za izobraževanje, kulturo, znanost, šport in mladino, Komisije Državnega sveta Republike Slovenije za mednarodne odnose in evropske zadeve ter Komisije Državnega sveta Republike Slovenije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide v VII. mandatu na 8. seji Državnega sveta 5. 7. 2023 (št. 020-09-10/2022/33).

Komisija je v času od 18. 1. 2023 do 31. 12. 2023 zasedala na dvaindvajsetih **(22) sejah (dvanajstih (12) rednih in devetih (7) izrednih sejah)**. Vse navedene seje komisije so bile sklepčne. Sklicani sta bili tudi dve seji, ki nista bili izvedeni[3].

Komisija je v času od 18. 1. 2023 do 31. 12. 2023 obravnavala **enainpetdeset (51) zadev (osemintrideset (38) na rednih sejah, trinajst (13) na izrednih sejah)**, od tega **šestindvajset (26) predlogov zakonov, dva (2) predloga lastnih pobud za sprejem predloga odložilnega veta, petnajst (15) drugih aktov, predloženih v obravnavo Državnemu zboru in osem (8) ostalih zadev** iz pristojnosti komisije.

Komisija je do 31. 12. 2023 na podlagi obravnavanih zadev oblikovala **štirinajst (14) poročil, sprejela dva (2) sklepa v zvezi z lastnima pobudama za so-organizacijo posveta, podala eno (1) pobudo za sprejem odgovora Državnega sveta v zvezi z zahtevo za presojo ustavnosti zakona, eno (1) pobudo Vladi glede regulacije cen električne energije in dvaintrideset (32) mnenj (od tega eno skupno, ki se je nanašalo na dve obravnavani zadevi[4])**. Komisija je **enaintrideset (31) mnenj** (od tega eno skupno, ki se je nanašalo na dve obravnavani zadevi[5]) **posredovala matičnim delovnim telesom Državnega zbora**, eno mnenje Ministrstvu za gospodarstvo, turizem in finance, že prej omenjeno pobudo pa Vladi Republike Slovenije.

Obravnavane zadeve

Predlogi zakonov:

1. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem potrjevanju računov (ZDavPR-B), nujni postopek, EPA 300-IX (1. redna seja, 27. 1. 2023)
   Komisija predloga zakona (predlagatelj Vlada Republike Slovenije) ni podprla. Svoje mnenje je poslala Odboru za finance (16. nujna seja, 14. 2. 2023), ki k predlogu zakona ni sprejel nobenega amandmaja. Državni svet je sprejel mnenje predlogu zakona (3. seja, 15. 2. 2023) in ga posredoval Državnemu zboru. Državni zbor je zakon sprejel na 8. redni seji 22. 3. 2023. Komisija je na 1. izredni seji 1.3.2023 sprejela pobudo za sprejem odložilnega veta na zakon. Državni svet je na svoji 2. izredni seji 2. 3. 2023 sprejel zahtevo, da Državni zbor o predlogu zakona ponovno odloča. Odbor za finance je na 18. nujni seji 15. 3. 2023 sprejel mnenje, da je zakon ustrezen. Državni zbor je ob ponovnem odločanju na 8. seji 22. 3. 2023 zakon ponovno sprejel.
2. Predlog zakona o izvajanju Uredbe (EU) o vseevropskem osebnem pokojninskem produktu (ZIUVOPP) - druga obravnava, EPA 457-IX (1. redna seja, 27. 1. 2023)
   Komisija je predlog zakona (predlagatelj Vlada Republike Slovenije) podprla. Svoje mnenje je poslala Odboru za finance (7. seja, 1. 2. 2023). Državni zbor je zakon sprejel na 7. redni seji, 3. 3. 2023.
3. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o nadzoru izvoza blaga z dvojno rabo (ZNIBDR-B) - druga obravnava, EPA 503-IX (1. redna seja, 27. 1. 2023)

[3] 7. seja komisije 15. 6. 2023 je bila odpovedana, 9. seja (skupna s Komisijo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano) pa preložena za nedoločen čas.
[4] K EPA 1063-IX in EPA 1064-IX.
[5] Na EPA 1063-IX in EPA 1064-IX.

Komisija je predlog zakona (predlagatelj Vlada Republike Slovenije) podprla. Svoje mnenje je poslala Odboru za gospodarstvo (4. seja, 2. 2. 2023). Državni zbor je zakon sprejel na 7. redni seji, 23. 2. 2023.

4. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti (ZTZPUS-1A) - druga obravnava, EPA 527-IX (1. redna seja, 27. 1. 2023).
   Komisija je predlog zakona (predlagatelj Vlada Republike Slovenije) podprla. Svoje mnenje je poslala Odboru za gospodarstvo (4. seja, 3. 2. 2023). Državni zbor je zakon sprejel na 7. redni seji, 23. 2. 2023.
5. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o nekaterih koncesijskih pogodbah (ZNKP-A) - skrajšani postopek, EPA 580-IX (2. redna seja, 8. 3. 2023)
   Komisija je predlog zakona (predlagatelj Vlada Republike Slovenije) podprla. Svoje mnenje je poslala Odboru za finance (10. seja, 30. 3. 2023). Državni zbor je zakon sprejel na 9. redni seji, 21. 4. 2023.
6. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zavarovalništvu (ZZavar1C) - skrajšani postopek, EPA 586-IX (2. redna seja, 8. 3. 2023)
   Komisija je predlog zakona (predlagatelj Vlada Republike Slovenije) podprla. Svoje mnenje je poslala Odboru za finance (10. seja, 30. 3. 2023). Državni zbor je zakon sprejel na 9. seji, 18. 4. 2023.
7. Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o makrobonitetnem nadzoru finančnega sistema (ZMbNFS-A) - skrajšani postopek, EPA 648-IX (2. redna seja, 8. 3. 2023)
   Komisija je predlog zakona (predlagatelj Vlada Republike Slovenije) podprla in pripravila poročilo za obravnavo na 4. seji Državnega sveta 15. 3. 2023. Državni svet je svoje mnenje s podporo predlogu zakona posredoval Odboru Državnega zbora za finance (8. seja, 24. 3. 2023). Državni zbor je zakon sprejel na 34. izredni seji 28. 3. 2023.
8. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o industrijski lastnini (ZIL-1F) - druga obravnava, EPA 706-IX (4. redna seja, 26. 4. 2023)
   Komisija je predlog zakona (predlagatelj Vlada Republike Slovenije) podprla. Svoje mnenje je poslala Odboru za gospodarstvo (7. seja, 1. 6. 2023). Državni zbor je zakon sprejel na 11. seji, 28. 6. 2023.
9. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1L) - druga obravnava, EPA 712-IX (4. redna seja, 26. 4. 2023).
   Komisija je predlog zakona (predlagatelj Vlada Republike Slovenije) podprla, Svoje mnenje je poslala Odboru za gospodarstvo (7. seja, 1. 6. 2023). Državni zbor je zakon sprejel na 11. seji, 28. 6. 2023.
10. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnih financah (ZJF-I) - skrajšani postopek, EPA 721-IX (4. redna seja, 26. 4. 2023)
    Komisija je predlog zakona (predlagatelj Vlada Republike Slovenije) podprla. Svoje mnenje je poslala Odboru za finance (11. seja, 7. 6. 2023). Državni zbor je zakon sprejel na 11. seji 28. 6. 2023.
11. Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2023 in 2024 (ZIPRS2324-A) – nujni postopek, EPA 765-IX (5. redna seja 9. 5. 2023)
    Predlog zakona sta kot zainteresirani na skupni seji 8. 5. 2023 obravnavali Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj in Interesna skupina lokalnih interesov, ki sta komisiji predložili svoje skupno poročilo. Komisija predloga zakona ni podprla, svoje poročilo pa je predložila Državnemu svetu, ki na 6. seji 17. 5. 2023 predlogu

zakona prav tako ni izrekel podpore. Svoje mnenje je posredoval Odboru Državnega zbora za finance (22. nujna seja 20. 5. 2023). Državni zbor je zakon sprejel na 10. seji 25. 5. 2023. Komisija je 29. 5. 2023 kot pristojna komisija, skupaj z zainteresirano Komisijo za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, vložila pobudo za sprejem odložilnega veta na zakon. Državni svet je na 4. izredni seji 31. 5. 2023 sprejel zahtevo, da Državni zbor o zakonu ponovno odloča. Odbor Državnega zbora za finance je na 23. nujni seji 27. 6. 2023 sprejel mnenje, da je zakon ustrezen. Državni zbor je na 38. izredni seji 9. 6. 2023 ob ponovnem odločanju zakon sprejel.

12. Predlog zakona o ohranjanju in razvoju rokodelstva (ZORR) - druga obravnava, EPA 650 – IX (6. redna seja, 29. 5. 2023)
    Komisija je predlog zakona (predlagatelj Vlada Republike Slovenije) podprla. Svoje mnenje je poslala Odboru za gospodarstvo (7. seja 1. 6. 2023 in 19. nujna seja 4. 7. 2023). Državni zbor je zakon sprejel na 41. izredni seji 6. 7. 2023.
13. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o spodbujanju investicij (ZSInv-C) - druga obravnava, EPA 788-IX (6. redna seja, 29. 5. 2023)
    Komisija je predlog zakona (predlagatelj Vlada Republike Slovenije) podprla. Svoje mnenje je poslala Odboru za gospodarstvo (16. nujna seja, 8. 6. 2023). Državni zbor je zakon sprejel na 38. izredni seji, 9. 6. 2023.
14. Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o Bloudkovih priznanjih (ZBloP-B), druga obravnava, EPA 787-IX (10. redna seja, 5. 9. 2023)
    Komisija je predlog zakona obravnavala kot zainteresirana komisija (predlagatelj Vlada Republike Slovenije) in zakon podprla. Svoje poročilo je predložila pristojni Komisiji Državnega sveta za izobraževanje, kulturo, znanost, šport in mladino. Državni zbor je zakon sprejel na 13. seji, 18. 10. 2023.
15. Predlog zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2024 in 2025 (ZIPRS2425), EPA 1065-IX (11. redna seja, 17. 10. 2023)
    Predlog zakona (predlagatelj Vlada Republike Slovenije) sta kot zainteresirani obravnavali Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj ter Interesna skupina lokalnih interesov in ga nista podprli. Svoje poročilo sta predložili pristojni komisiji, ki predloga zakona prav tako ni podprla, je pa podprla predloge amandmajev (k 54. členu, za nova 54.a in 54.b člen, k 64., 79. in 80. členu). Komisija je svoje poročilo predložila Državnemu svetu, ki je svoje mnenje, sprejeto na 11. seji 15. 11. 2023, poslal Odboru Državnega zbora za finance (33. nujna seja 18. 11. 2023), ki je na podlagi sprejetih amandmajev pripravil dopolnjen predlog zakona in pri tem vsaj delno upošteval predloge amandmajev k 54. in 64. členu ter k 80. členu. Državni zbor je zakon sprejel na 14. seji 24. 11. 2023.
16. Predlog zakona o statusnem preoblikovanju Vzajemne zdravstvene zavarovalnice d. v. z. (ZSPVZZ) – druga obravnava, EPA 932-IX (12. redna seja, 26. 10. 2023)
    Komisija je predlog zakona obravnavala skupaj z zainteresirano Komisijo Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide. Komisiji zakona nista podprli in sta svoje skupno mnenje poslali Odboru za finance (14. seja, 8. 11. 2023), ki je na podlagi sprejetih amandmajev pripravil dopolnjen predlog zakona. Državni zbor je zakon sprejel na 15. seji 13. 12. 2023.
17. Predlog zakona o spremembi Zakona o nujnem ukrepu na področju davka na dodano vrednost za omilitev dviga cen energentov (ZNUDDVE-A) - skrajšani postopek, EPA 844-IX (3. izredna seja, 21. 6. 2023)
    Komisija predlog zakona (predlagatelj skupina poslank in poslancev s prvopodpisano Jelko Godec) ni podprla in je svoje mnenje poslala Odboru za finance (24. nujna

seja, 15. 6. 2023), ki ni sprejel nobenega člena predloga zakona. Državni zbor je na podlagi razlage Komisije za poslovnik Državnega zbora (39. izredna seja, 21. 6. 2023) zakonodajni postopek v zvezi s predlogom zakona končal.

18. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvi Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2023 in 2024 (ZIPRS2324-B) - nujni postopek, EPA 960-IX (4. izredna seja, 28. 8. 2023)
    Komisija je predlog zakona (predlagatelj Vlada Republike Slovenije) podprla. Svoje mnenje je poslala Odboru za finance (27. nujna seja, 29. 8. 2023). Državni zbor je zakon sprejel na 46. izredni seji, 31. 8. 2023.
19. Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost (ZDDV-1N) - nujni postopek, EPA 1121-IX (5. izredna seja, 24. 10. 2023)
    Komisija je predlog zakona (predlagatelj Vlada Republike Slovenije) podprla. Svoje mnenje je poslala Odboru za finance (32. nujna seja, 25. 10. 2023 in 1. nadaljevanje 32. nujne seje, 17. 11. 2023). Državni zbor je zakon sprejel na 14. seji, 24. 11. 2023.
20. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o delovnih razmerjih (ZDR-1D) – nujni postopek, EPA 1122-IX (6. izredna seja, 24. 10. 2023) – *kot zainteresirana komisija, skupaj s pristojno Komisijo za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide*
    Komisija predloga zakona (predlagatelj Vlada Republike Slovenije) ni podprla, je pa podprla amandmaje reprezentativnih delodajalskih organizacij. Komisija se je seznanila tudi s Stališčem interesne skupine delojemalcev, ki je na 1. izredni seji 24. 10. 2023 predlogu zakona izrekla podporo. Komisija je pripravila poročilo, pristojna Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide pa je svoje mnenje, v katerem je predlog zakona podprla, posredovala Odboru Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide (25. nujna seja 25. 10. 2023), ki je na podlagi sprejetih amandmajev pripravil dopolnjen predlog zakona. Državni zbor je zakon sprejel na 50. izredni seji 26. 10. 2023. Interesna skupina delodajalcev je 27. 10. 2023 vložila pobudo, da Državni svet na zakon sprejme odložilni veto. Pristojna Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide predloga odložilnega veta na 6. izredni seji 2. 11. 2023 ni podprla, Državni svet pa ga je na 9. izredni seji 2. 11. 2023 sprejel. Odbor Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide je na 26. nujni seji 6. 11. 2023 sprejel mnenje, da je zakon ustrezen. Državni zbor je zakon ob ponovnem odločanju na 52. izredni seji 7. 11. 2023 ponovno sprejel.
21. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o interventnih ukrepih za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov iz avgusta 2023 (ZIUOPZP-A) – nujni postopek, EPA 1130-IX (7. izredna seja, 7. 11. 2023) – *kot zainteresirana komisija s pristojno Komisijo za lokalno samoupravo in regionalni razvoj*
    Komisija je predlog zakona (predlagatelj Vlada Republike Slovenije) podprla. Svoje poročilo je predložila pristojni Komisiji za lokalno samoupravo in regionalni razvoj (6. izredna seja 8. 11. 2023), ki je predlog zakona prav tako podprla in svoje mnenje posredovala Odboru Državnega zbora za infrastrukturo, okolje in prostor (40. nujna seja 9. 11. 2023). Državni zbor je zakon sprejel na 53. izredni seji 10. 11. 2023.
22. Predlog zakona o spremembi Zakona o čezmejnem izvajanju storitev (ZČmIS-1A) - skrajšani postopek, EPA 1067-IX (14. seja 23. 11. 2023) - *kot zainteresirana komisija (skupna obravnava s pristojno Komisijo za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide)*
    Komisija je kot zainteresirana komisija predlog zakona (predlagatelj skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Janezom Ciglerjem Kraljem) podprla in pripravila

poročilo, pristojna Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide pa predloga zakona ni podprla in je svoje mnenje poslala Odboru Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide (22. seja 30. 11. 2023), ki ni sprejel nobenega člena predloga zakona, s čimer je bila obravnava predloga zakona na seji matičnega delovnega telesa Državnega zbora končana. Državni zbor je na 15. seji 19. 12. 2023 ugotovil, da je zakonodajni postopek v zvezi s predlogom zakona končan.

23. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o reševanju in prisilnem prenehanju bank (ZRPPB-1A) - skrajšani postopek, EPA 1120-IX (14. seja 23. 11. 2023)
    Komisija je predlog zakona (predlagatelj Vlada Republike Slovenije) podprla. Svoje mnenje je poslala Odboru Državnega zbora za finance (15. seja 29. 11. 2023). Državni zbor je zakon sprejel na 15. seji 14. 12. 2023.
24. Predlog zakona o spremembah Zakona o evidencah na področju dela in socialne varnosti (ZEPDSV-B) – skrajšani postopek, EPA 1171-IX (14. seja 23. 11. 2023) – *kot zainteresirana komisija (skupna obravnava s pristojno Komisijo za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide)*
    Komisija je kot zainteresirana komisija, skupaj s pristojno Komisijo za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide, predlog zakona (predlagatelj skupina poslank in poslancev s prvopodpisano Jelko Godec) podprla. Komisiji sta pripravili skupno poročilo, saj je Državni zbor na zahtevo skupine poslank in poslancev koalicije na 57. izredni seji 7. 12. 2023 o predlogu zakona opravil splošno razpravo, pri čemer ni sprejel predlaganega sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo. S tem je bil zakonodajni postopek v zvezi s predlogom zakona končan.
25. Predlog zakona o obnovi, razvoju in zagotavljanju finančnih sredstev (ZORZFS) – nujni postopek, EPA 1188-IX (8. izredna seja 1. 12. 2023 in odločanje na 9. izredni seji 4. 12. 2023)
    Predlog zakona je obravnavala zainteresirana Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj na 7. izredni seji 29. 11. 2023, ki je predlog zakona podprla in svoje poročilo predložila komisiji. Komisija je predlog zakona (predlagatelj Vlada Republike Slovenije) podprla, hkrati pa je kvalificirane predlagatelje amandmajev pozvala k vložitvi predloženih amandmajev reprezentativnih delodajalskih organizacij k 1., 2., 3., 23., 37., 41., 47., 59., 61., 68., 73., 76., 83., 95., 126. in 127. členu ter za novo poglavje IV.a ZAČASNI UKREPI NA PODROČJU ČEZMEJNEGA IZVAJANJA STORITEV in nov 71.a člen. Komisija je svoje mnenje poslala pristojnemu Odboru Državnega zbora za finance (35. nujna seja 11. 12. 2023). Državni zbor je zakon sprejel na 15. seji 13. 12. 2023.
26. Predlog zakona o minimalnem davku (ZMD) – nujni postopek, EPA 1190-IX (uvrščeno na dnevni red 8. izredne seje 1. 12. 2023, nato obravnava preložena na 9. izredno sejo 4. 12. 2023)
    Komisija je predlog zakona (predlagatelj Vlada Republike Slovenije) podprla in svoje mnenje poslala Odboru Državnega zbora za finance (35. nujna seja 11. 12. 2023). Državni zbor je zakon sprejel na 15. seji 13. 12. 2023.

Pobudi za sprejem predloga odložilnega veta:

1. Predlog pobude Komisije za gospodarstvo, obrt, turizem in finance in Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj za sprejem odložilnega veta na Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2023 in 2024 (ZIPRS2324-A), EPA 765-IX (6. redna seja, 29. 5. 2023)
   Komisija je predlog pobude za sprejem odložilnega veta podprla in jo predložila v obravnavo Državnemu svetu, ki je odložilni veto na 4. izredni seji 31. 5. 2023 sprejel in ga posredoval v obravnavo Državnemu zboru. Odbor Državnega zbora za finance (23. nujna seja, 7. 6. 2023) je sprejel mnenje, da je zakon ustrezen, tudi Državni zbor (38. izredna seja 9. 6. 2023) je ob ponovnem odločanju zakon ponovno sprejel.
2. Predlog pobude Komisije za gospodarstvo, obrt, turizem in finance za sprejem odložilnega veta na Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem potrjevanju računov (ZDavPR-B), EPA 300-IX (1. izredna seja, 1.3.2023)
   Komisija je predlog pobude za sprejem odložilnega veta podprla in jo predložila v obravnavo Državnemu svetu, ki je odložilni veto na 2. izredni seji 2. 3. 2023 sprejel in ga posredoval v obravnavo Državnemu zboru. Odbor Državnega zbora za finance (18. nujna seja 15. 3. 203) je ob obravnavi odložilnega veta sprejel mnenje, da je zakon ustrezen, tudi Državni zbor (8. redna seja 22. 3. 2023) je ob ponovnem odločanju zakon ponovno sprejel.

Drugi akti, predloženi v obravnavo Državnemu zboru:

1. Poročilo o vsebini in obsegu ukrepov iz Panevropskega jamstvenega sklada v Republiki Sloveniji, EPA 519-IX (1. redna seja, 27. 1. 2023)
   Komisija se je seznanila s poročilom in Odboru za finance (7. seja, 1. 2. 2023) posredovala svoje mnenje. S seznanitvijo na Odboru za finance se je obravnava poročila končala.
2. 45., 46., 47. in 48. poročilo o poroštvu Republike Slovenije in odobreni finančni pomoči Irski, Portugalski republiki in Helenski republiki, EPA 569-IX (2. redna seja, 8. 3. 2023)
   Komisija se je seznanila s poročilom in Odboru za finance (10. seja, 30. 3. 2023) posredovala svoje mnenje. S seznanitvijo Odbora za finance se je obravnava poročila končala.
3. Poročilo Ministrstva za finance o opravljenih postopkih inšpekcijskega nadzora nad porabo sredstev državnega proračuna v obdobju 1. 7. do 31. 12. 2022, EPA 676-IX (3. redna seja, 22. 3. 2023)
   Komisija se je seznanila s poročilom in posredovala svoje mnenje Komisiji za nadzor javnih financ (7. seja, 29. 3. 2023), ki se je seznanila s poročilom, s čimer se je njegova obravnava končala.
4. Poročilo Računskega sodišča Republike Slovenije o delu za leto 2022, EPA 711-IX (4. redna seja, 26. 4. 2023)
   Komisija se je seznanila s poročilom in posredovala svoje mnenje Komisiji za nadzor javnih financ (10. seja 8. 6. 2023), ki se je seznanila s poročilom, s čimer se je njegova obravnava končala.
5. Predlog rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2023 (Rb2023), EPA 766-IX (5. redna seja, 10. 5. 2023)

Komisija se je seznanila s skupnim poročilom Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj in Interesne skupine lokalnih interesov, ki sta kot zainteresirani obravnavali predlog rebalansa in ga nista podprli. Komisija predloga rebalansa proračuna (predlagatelj Vlada Republike Slovenije) ni podprla in je pripravila poročilo za 6. sejo 17. 5. 2023 Državnega sveta. Državni svet predloga rebalansa proračuna prav tako ni podprl in je svoje mnenje posredoval Odboru Državnega zbora za finance (22. nujna seja, 20. 5. 2023). Državni zbor je rebalans proračuna sprejel na 10. seji 17. 6. 2023.

6. Letno poročilo Banke Slovenije 2022 z letnim obračunom Banke Slovenije 2022 (računovodski izkazi), ki je sestavni del tega poročila, in Finančni načrt Banke Slovenije za leto 2023, EPA 863-IX (8. redna seja, 4. 7. 2023)
   Komisija se je seznanila s poročilom in posredovala svoje mnenje Odboru za finance (12. seja, 12. 7. 2023). S seznanitvijo na odboru se je obravnava poročila končala.
7. Revidirano letno poročilo Agencije za javni nadzor nad revidiranjem za leto 2022, EPA 874-IX (8. redna seja 4. 7. 2023)
   Komisija se je seznanila s poročilom in svoje mnenje posredovala Odboru za finance (12. seja, 12. 7. 2023). S seznanitvijo na odboru se je obravnava poročila končala.
8. Poročilo Agencije za zavarovalni nadzor za leto 2022 in Finančni načrt Agencije za zavarovalni nadzor za leto 2023 in 2024, EPA 898-IX (8. redna seja, 4. 7. 2023)
   Komisija se je seznanila s poročilom in svoje mnenje posredovala Odboru za finance (12. seja, 12. 7. 2023). S seznanitvijo na odboru se je obravnava poročila končala.
9. Poročilo o stanju in razmerah na trgu finančnih instrumentov v letu 2022, Letno poročilo Agencije za trg vrednostnih papirjev za leto 2022 in Finančni načrt in Načrt dela Agencije za trg vrednostnih papirjev za leti 2023 in 2024, EPA 901-IX (8. redna seja, 4. 7. 2023)
   Komisija se je seznanila s poročilom in svoje mnenje posredovala Odboru za finance (12. seja, 12. 7. 2023). S seznanitvijo na odboru se je obravnava poročila končala.
10. Predlog odloka o spremembah Odloka o okviru za pripravo proračunov sektorja država za obdobje 2024–2026, EPA 1060-IX (11. redna seja, 17. 10. 2023)
    Komisija je predlog odloka podprla. Svoje mnenje je posredovala Odboru za finance (14. seja 8. 11. 2023). Državni svet je predlog odloka obravnaval na 15. seji 15. 11. 2023 in ga podprl. Državni zbor je odlok sprejel na 14. seji 22. 11. 2023.
11. Predlog odloka o spremembah Odloka o okviru za pripravo proračunov sektorja država za obdobje od 2022 do 2024 (OdPSD22-24-D), EPA 1061-IX (11. redna seja, 17. 10. 2023).
    Komisija je predlog odloka podprla. Svoje mnenje je posredovala Odboru za finance (14. seja 8. 11. 2023). Državni zbor je odlok sprejel na 14. seji 24. 11. 2023.
12. Predlog zaključnega računa Proračuna Republike Slovenije za leto 2022 (RZ2022), EPA 1062-IX (11. redna seja, 17. 10. 2023)
    Komisija se je seznanila s poročilom in svoje mnenje posredovala Odboru za finance (13. seja 8. 11. 2023). Državni zbor je zaključni račun sprejel na 14. seji 24. 11. 2023.
13. Predlog sprememb Proračuna Republike Slovenije za leto 2024 (DP2024-A), EPA 1063-IX (11. redna seja 17. 10. 2023)
    Predlog sta kot zainteresirani obravnavali Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj in Interesna skupina lokalnih interesov in ga nista podprli. Pripravili sta skupno poročilo, ki sta ga predložili komisiji. Komisija predloga proračuna ni podprla. Svoje mnenje je posredovala Odboru za finance (33. nujna seja, 18. 11. 2023). Odboru je svoje mnenje, ki ga je sprejel na 11. seji 15. 11. 2023, posredoval

tudi Državni svet. Državni zbor je spremembe proračuna sprejel na 14. seji 7. 12. 2023.

14. Predlog proračuna Republike Slovenije za leto 2025 (DP2025), EPA 1064-IX (11. redna seja, 17. 10. 2023)
    Predlog sta kot zainteresirani obravnavali Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj in Interesna skupina lokalnih interesov in ga nista podprli. Pripravili sta skupno poročilo, ki sta ga predložili komisiji. Komisija predloga proračuna ni podprla. Svoje mnenje je posredovala Odboru za finance (31. nujna seja, 17. 11. 2023). Državni svet je odboru posredoval svoje mnenje k dopolnjenemu predlogu proračuna (11. seja, 15. 11. 2023). Državni zbor je proračun sprejel na 14. seji 7. 12. 2023.
15. Predlog Rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2023 II (Rb2023-1), EPA 961-IX (4. izredna seja, 28. 8. 2023)
    Komisija je predlog proračuna podprla. Svoje mnenje je posredovala Odboru za finance (27. nujna seja, 29. 8. 2023). Državni zbor je rebalans proračuna sprejel na 46. izredni seji 31. 8. 2023.

Ostale zadeve:

1. Predlog Pobude Komisije za gospodarstvo, obrt, turizem in finance za sprejem Odgovora na Odgovor Državnega zbora Republike Slovenije in na Mnenje Vlade Republike Slovenije na Zahtevo Državnega sveta za začetek postopka za oceno ustavnosti tretje alineje 2. točke 26. člena, 12. točke prvega odstavka 44. člena, 6. točke četrtega odstavka 90. člena, šestega odstavka 101. člena, sedmega odstavka 109. člena, prvega odstavka 111. člena, 118. člena, 122. člena in 135.č člena Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/12 – odl. US, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 – odl. US, 96/13, 29/14 – odl. US, 50/14, 23/15, 55/15, 63/16, 69/17, 21/19, 28/19, 66/19, 39/22, 132/22 – odl. US in 158/22), kakor so bili spremenjeni z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 158/22), ter drugega odstavka 16. člena in 20. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 158/22) (2. izredna seja, 14. 3. 2023)
    Državni svet je 22. 2. 2023 prejel poziv, da v roku 20 dni odgovori na mnenje Vlade in 23. 2. 2023 poziv, da v roku 20 dni odgovori na odgovor Državnega zbora na zahtevo za oceno ustavnosti. Komisija je kot pristojna za področje pobudo za sprejem odgovora Državnega sveta na prej navedena odgovora Vlade in Državnega zbora podprla. Državni svet je predlog odgovora Državnega sveta sprejel na 4. seji 15. 3. 2023 in ga poslal Ustavnemu sodišču Republike Slovenije.
2. Predlog pobude Komisije za gospodarstvo, obrt, turizem in finance za organizacijo posveta z naslovom »Mladi, politika in podjetništvo« (3. redna seja, 22. 3. 2023)
    Komisija je pobudo za organizacijo posveta podprla.
3. Predlog pobude Komisije za gospodarstvo, obrt, turizem in finance za organizacijo posveta z naslovom »QUO VADIS, 3. RAZVOJNA OS? -RETROSPEKTIVA PROJEKTA 2004-2023« (3. redna seja, 22. 3. 2023)
    Komisija je pobudo za organizacijo posveta podprla.
4. Pobuda Vladi Republike Slovenije glede regulacije maloprodajnih cen električne energije (6. redna seja 29. 5. 2023)

Komisija je v okviru točke Pobude in vprašanja Vlado pozvala, da naj določanje cene električne energije sprotno prilagaja razmeram na trgu električne energije.

5. Zaključki posveta Quo vadis, 3. razvojna os? Retrospektiva projekta 2004-2023 (3. izredna seja, 12. 6. 2023)
   Komisija se je seznanila z zaključki posveta, jih podprla in v svojem poročilu predlagala, da se z njimi seznani tudi Državni svet. Državni svet je na 7. seji 21. 6. 2023 sprejel sklep k zaključkom posveta in pozval Vlado Republike Slovenije in v njenem okviru Ministrstvo za infrastrukturo ter Ministrstvo za naravne vire in prostor, da zaključke posveta proučijo in se do njih opredelijo v roku 30 dni.
6. Zaključki posveta Mladi, politika in podjetništva (10. redna seja, 5. 9. 2023)
   Komisija se je seznanila z zaključki posveta, jih podprla in seznanitev z njimi predlagala tudi Državnemu svetu. Državni svet je predlog sklepa k zaključkom posveta obravnaval na 9. seji 13. 9. 2023 in pozval Vlado Republike Slovenije in v njenem okviru Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport, da zaključke posveta proučita in se do njih opredelita v roku 30 dni.
7. Zaključki posveta Organiziranost podpornega okolja za mala in srednja podjetja - ali daje zadostne učinke? (8. izredna seja 1. 12. 2023)
   Komisija se je seznanila z zaključki posveta, jih podprla in v svojem poročilu predlagala, da se z njimi seznani tudi Državni svet. Državni svet je na 12. seji 6. 12. 2023 sprejel sklep k zaključkom posveta, v katerem je pozval Vlado Republike Slovenije in v njenem okviru Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport, da zaključke posveta proučita in se do njih opredelita v roku 30 dni.
8. Osnutek Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o podpornem okolju za podjetništvo (EVA: 2023-2180-0034) – JAVNA OBRAVNAVA (8. izredna seja 1. 12. 2023)
   Komisija se je seznanila z osnutkom Predloga zakona, ki ga je v javno obravnavo 2. 11. 2023 posredovalo Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport. Komisija je podprla predlog amandmaja Gospodarske zbornice Slovenije in Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije za nov 1. člen in v svojem mnenju pozvala pristojno Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport, da ga upošteva pri pripravi končne različice predloga zakona.

Povzetek vsebine obravnavanih zadev

a) Predlogi zakonov

FINANČNI SISTEM

Komisija je Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o makrobonitetnem nadzoru finančnega sistema (ZMbNFS-A) - skrajšani postopek, EPA 648-IX, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije, obravnavala na 2. redni seji 8. 3. 2023. Komisiji je bilo pojasnjeno, da bo Banka Slovenije lahko prilagajala svoje ukrepe glede omejitve kreditiranja potrošnikov neodvisno od sprememb višine minimalne plače in sicer na podlagi lastnih in drugih analiz ter ugotovitev. Posledično bo torej lahko sprejemala takšne makrobonitetne ukrepe, za katere bo ocenila, da so najprimernejši za slovenski bančni sistem, njegovo finančno stabilnost (zmanjševanje možnosti nastanka slabih terjatev) in za zadolženost prebivalstva. Sprejetje zakona naj bi Banki Slovenije omogočalo večjo fleksibilnost pri sprejemanju odločitev glede pogojev kreditiranja, predstavljalo pa bo tudi podlago za spremembo Sklepa Banke Slovenije o makrobonitetnih omejitvah kreditiranja prebivalstva, s katerim se bo ob višji kreditni

sposobnosti lahko povečala tudi dostopnost potrošnikov do kreditov. *Komisija je predlog zakona podprla in pripravila poročilo za obravnavo na 4. seji Državnega sveta 15. 3. 2023. Državni svet je svoje mnenje s podporo predlogu zakona posredoval Odboru Državnega zbora za finance (8. seja, 24. 3. 2023). Državni zbor je zakon sprejel na 34. izredni seji 28. 3. 2023.*

Na 1. redni seji je Komisija obravnavala tudi Predlog zakona o izvajanju Uredbe (EU) o vseevropskem osebnem pokojninskem produktu (ZIUVOPP) - druga obravnava, EPA 457-IX, (predlagatelj Vlada Republike Slovenije). Na podlagi predloženih rešitev naj bi bila prenosljivost PEPP produkta znotraj EU zagotovljena brezplačno, na vprašanje glede morebitnih dodatnih davčnih olajšav in državnih garancij na vložena sredstva pa je bilo komisiji pojasnjeno, da slednje za ta produkt niso predvidene. Ob zagotovljenem zajamčenem donosu so predvideni minimalni stroški upravljanja sredstev višini 1 % letno zbranih sredstev v PEPP, kar pa utegne zaradi stroškovnega vidika močno zmanjševati interes zavarovalnic za ponudbo tega produkta. Glede številnih pripomb, ki jih je na predlog zakona v svojem mnenju podala Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora, je bilo pojasnjeno, da bodo te v največji meri upoštevane v nadaljevanju zakonodajnega postopka. *Komisija je predlog zakona podprla. Svoje mnenje k predlogu zakona je poslala Odboru za finance, ki ga je obravnaval na 7. seji 1. 2. 2023. Državni svet se do predloga zakona ni opredelil, Državni zbor pa je zakon sprejel na 7. redni seji 3. 3. 2023.*

Komisija je na 14. seji 23. 11. 2023) obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o reševanju in prisilnem prenehanju bank (ZRPPB-1A) - skrajšani postopek, EPA 1120-IX, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije. S predlogom zakona se je želelo v nacionalno zakonodajo prenesti spremembe evropske Direktive o vzpostavitvi okvira za sanacijo in reševanje kreditnih institucij in investicijskih podjetij (t. i. Direktiva o reševanju bank) ter Direktive v zvezi z bonitetno obravnavo globalnih sistemsko pomembnih institucij s strategijo reševanja z več vstopnimi točkami in metodami za posredni vpis instrumentov, primernih za izpolnjevanje minimalne zahteve glede kapitala in kvalificiranih obveznosti, ki omenjeno direktivo spreminja le v zvezi z bonitetno obravnavo globalnih sistemsko pomembnih institucij s strategijo reševanja z več vstopnimi točkami. V razpravi članov komisije je bilo izpostavljeno vprašanje, kakšno stališče ima do predloga zakona Banka Slovenije in ostale banke, npr. Nova Ljubljanska banka, d. d. Predstavnik Ministrstva za finance je pojasnil, da je Banka Slovenije, s katero se je pristojno ministrstvo usklajevalo že ob pripravi predloga zakona, v svojem stališču predlog zakona podprla. Z Novo ljubljansko banko, d. d., pa se pristojno ministrstvo ni usklajevalo, saj ni v navadi, da se pripravljavec zakonodaje glede vprašanj, povezanih z bančnim sistemom, usklajuje s posameznimi bankami, temveč z Združenjem bank. V tem primeru navedeno posvetovanje z navedenim združenjem ni bilo izvedeno, saj pri prenosu določb direktive EU v nacionalno zakonodajo ni prav veliko manevrskega prostora za morebitne alternativne rešitve. *Komisija je predlog zakona podprla brez pripomb in svoje mnenje poslala Odboru Državnega zbora za finance, ki ga je obravnaval na 15. seji 29. 11. 2023. Državni zbor je zakon sprejel na 15. seji 14. 12. 2023.*

Komisija je Predlog zakona o statusnem preoblikovanju Vzajemne zdravstvene zavarovalnice d. v. z. (ZSPVZZ) – druga obravnava, EPA 932-IX, obravnavala na 12. seji 26. 10. 2023, kot pristojna komisija, skupaj s Komisijo za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide. Glavni cilj predloga zakona je bil statusno pravno preoblikovanje in transparentna jasna ureditev Vzajemne kot družbe za vzajemno zavarovanje, ustanovljene s posebnim zakonom, na način, da se določi postopek statusnega preoblikovanja ter pravice upravičencev in ustanovitelja v povezavi z navedenim postopkom. S preoblikovanjem Vzajemne v delniško družbo naj bi se zagotovilo, da se ustanovitelju Vzajemne, to je Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije povrne njegov vložek ob ustanovitvi Vzajemne - bodisi z denarnim izplačilom bodisi v obliki

delnic preoblikovane družbe, in da se doseže pogoje za ureditev razmerij več kot 700.000 zavarovancem Vzajemne z izplačilom njihovih deležev (če je nominalna vrednost nižja od 70 evrov) oziroma s pridobitvijo delnic preoblikovane družbe. Komisiji sta bili seznanjeni s stališčem Vzajemne, ki je preoblikovanju družbe striktno nasprotovala, prav tako tudi Sindikat Vzajemne ter Svet delavcev Vzajemne. Slednji je opozoril, da preoblikovanju s plebiscitarno večino nasprotuje celotna skupščina Vzajemne in tudi strokovna javnost. Opozorjeno je bilo na že začete postopke odpuščanj presežnih 65 delavcev, pri čemer bi ob uresničitvi najbolj črnega scenarija statusnega preoblikovanja Vzajemne delo lahko izgubilo vseh 360 zaposlenih. Na nujnost zaščite zaposlenih v Vzajemni je opozorila tudi Interesna skupina delojemalcev v svojem stališču, oblikovanem na 1. izredni seji 24. 10. 2023. Da preoblikovanje Vzajemne ni primerno je ocenilo tudi Slovensko zavarovalno združenje, ki obstoječo statusno oblika Vzajemne prepoznava kot dodano vrednost za celoten slovenski zavarovalniški sektor, saj v slovenski prostor prinaša že uveljavljene zavarovalniške pristope iz tujine. Vzajemne zavarovalne družbe namreč v EU predstavljajo kar 33 % vseh zavarovalnih družb. Da je smiselno ohraniti Vzajemno kot delujočo družbo na trgu, je ocenila tudi Agencija za zavarovalni nadzor. Komisiji sta z začudenjem ugotovili, da se predlagatelj o predloženih rešitvah ni posvetoval niti z Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije, ki je predviden kot eden od upravičencev do lastniškega deleža v preoblikovani Vzajemni kot delniški družbi. Ker so bili vsi prisotni na seji, razen predlagatelja, enotnega mnenja, da gre za škodljiv in ustavno sporen predlog zakona, ki močno posega v obstoječe pravice Vzajemne in njenih zavarovancev, komisiji predlogu zakona nista izrekli podpore in sta pozvali odločevalce (predlagatelja in Državni zbor) k ponovnemu temeljitemu premisleku o smotrnosti in utemeljenosti predloga zakona, ki mu nasprotuje tako velik del slovenske družbe in interesnih skupin in za katerega tudi Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora opozarja, da je v nasprotju z Ustavo Republike Slovenije.
Komisiji sta svoje skupno mnenje poslali Odboru Državnega zbora za finance, ki je na 14. seji 8. 11. 2023 na podlagi sprejetih amandmajev pripravil dopolnjen predlog zakona. Državni zbor je zakon sprejel na 15. seji 13. 12. 2023.

EKONOMSKA IN FISKALNA POLITIKA

Komisija je na 4. seji 26. 4. 2023 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnih financah (ZJF-I) - skrajšani postopek, EPA 721-IX, ki ga je v zakonodajno proceduro predložila Vlada Republike Slovenije. S predlogom zakona se je sledilo odločitvi Ustavnega sodišča v zvezi z odločbo U-I-474/18-17 z dne 10. 12. 2020 in usmeritvam Računskega sodišča za vzpostavitev javnofinančnega sistema za nemoteno izvrševanje proračuna. Med drugim je bila predlagana sprememba 20. člena veljavnega ZJF, in sicer tako, da se v primeru, če Vlada z neposrednimi uporabniki, ki so pripoznani kot ustavni organi (med drugim Državni svet), ne doseže soglasja glede obsega predloga njihovega finančnega načrta, v predlogu proračuna upošteva predlog ustavnega organa. Prav tako je bila predlagana sprememba 40. člena veljavnega ZJF v delu, ki se je nanašal na ureditev, po kateri morajo v času priprave rebalansa in pred sklenitvijo pogodbe, neposredni uporabniki pridobiti soglasje finančnega ministrstva, v skladu z odločitvijo Ustavnega sodišča pa to soglasje ne bo več potrebno. S predlagano spremembo 95. člena ZJF je bilo prav tako določeno, da se iz morebitnega omejevanja pri prevzemanju obveznosti ob koncu leta izvzema neodvisne ustavne organe, s spremembo 103. člena ZJF pa, da se te izvzema tudi iz inšpekcijskega nadzora. *Komisija je predlog zakona brez pripomb podprla. Svoje mnenje k predlogu zakona je poslala Odboru za finance, ki je na 11. seji 7. 6. 2023 na podlagi sprejetih amandmajev pripravil dopolnjen predlog zakona. Državni zbor je zakon sprejel na 11. seji 28. 6. 2023.*

SISTEM DAVČNIH, CARINSKIH IN DRUGIH JAVNIH PRIHODKOV

Komisija je na 1. redni seji 27. 1. 2023 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem potrjevanju računov (ZDavPR-B), nujni postopek, EPA 300-IX (predlagatelj Vlada Republike Slovenije). S takšno zakonsko ureditvijo sistema davčnega potrjevanja računov se zagotavlja sledljivost podatkov o izdanih računih pri gotovinskem poslovanju. Komisija je poudarila, da je predlagana rešitev, ki na kupca blaga oziroma prejemnika storitve prenaša odgovornost, da pridobi račun od zavezanca ter da se ga zaradi morebitnega neprevzema računa sankcionira, nesprejemljiva. Napačen je tudi pristop, s katerim se zavezanca skuša nadzirati s pomočjo kupca namesto za to pristojnih organov. Odločitev o prevzemu računa mora biti po mnenju komisije v celoti prepuščena kupcu, ki bo sam presojal o tem, ali bo, na primer, ob nakupu in plačilu blaga zaradi kasnejšega uveljavljanja garancijskih pogojev zahteval račun. Komisija je izpostavila, da bi morala biti oblika, v kateri se bo izdani račun izročil kupcu prepuščena dogovoru med kupcem in zavezancem, saj je zavezancu že v veliki meri omogočena uporaba sodobnih tehnologij pri izdaji računov in njihovi izmenjavi s kupci blaga oziroma prejemniki storitev. *Komisija predloga zakona ni podprla. Državni svet na 3. seji 15. 2. 2023 prav tako ni podprl. Državni zbor je zakon potrdil na 3. redni seji Državnega zbora 27. 2. 2023. Komisija je na 1. izredni seji 1.3.2023 sprejela pobudo za sprejem odložilnega veta na zakon. Državni svet je na svoji 2. izredni seji 2. 3. 2023 sprejel zahtevo, da Državni zbor o predlogu zakona ponovno odloča. Odbor za finance je na 18. nujni seji 15. 3. 2023 sprejel mnenje, da je zakon ustrezen. Državni zbor je ob ponovnem odločanju na 8. seji 22. 3. 2023 zakon ponovno sprejel (za več glej b) Pobudi za sprejem odložilnega veta)*

Predlog zakona o spremembi Zakona o nujnem ukrepu na področju davka na dodano vrednost za omilitev dviga cen energentov (ZNUDDVE-A) - skrajšani postopek, EPA 844-IX, (predlagatelj skupina poslank in poslancev s prvopodpisano Jelko Godec) je Komisija obravnavala na 3. izredni seji 12. 6. 2023. S spremembo zakona se je predlagalo podaljšanje ukrepa, da se davek na dodano vrednost (DDV) za določene energente začasno obračunava in plačuje po nižji stopnji 9,5 %, do konca leta 2023. Predlagatelji zakona so utemeljili podaljšanje ukrepa z nakupi zaloge lesa za kurilno sezono, ki se jih običajno opravlja že v poletnih mesecih, prav tako pa so opozorili na še vedno visoke cene električne energije. Vlada ni podprla predlaganega podaljšanja obdobja, saj ta pomeni retroaktivni poseg v davčno obravnavo dobav že kupljenih energentov od 1. 6. do uveljavitve zakona, kar bi povzročilo neenako obravnavo tistih upravičencev, ki zaradi morebitnega nerazpolaganja z dokazi o nabavi energentov, ne bi mogli uveljavljati ugodnosti nižje cene zaradi znižane stopnje DDV. Bolj kot predlaganemu ukrepu bi bila Vlada naklonjena učinkovitejšim ciljanim ukrepom pomoči, ki bi bolj pravično dosegli pomoči potrebne potrošnike. *Komisija predloga zakona ni podprla in je svoje mnenje poslala Odboru za finance, ki ga je obravnaval na 24. nujni seji 15. 6. 2023 in pri tem ni sprejel nobenega od predloženih členov zakona. Državni zbor je na 39. izredni seji 21. 6. 2023 zakonodajni postopek na podlagi razlage Komisije za poslovnik Državnega zbora končal.*

Komisija je na 9. izredni seji 4. 12. 2023 obravnavala Predlog zakona o minimalnem davku (ZMD) – nujni postopek, EPA 1190-IX, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije. Komisija k predlogu zakona, s katerim se je želelo zagotoviti globalno minimalno obdavčitev za velike mednarodne in domače skupine podjetij, ni imela vsebinskih pripomb in ga je podprla. *Svoje mnenje je poslala Odboru Državnega zbora za finance, ki je predlog zakona obravnaval na 35. nujni seji 11. 12. 2023. Državni zbor je zakon sprejel na 15. seji 13. 12. 2023.*

PRORAČUN

Komisija je na 5. redni seji 9. 5. 2023 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2023 in 2024 (ZIPRS2324-A) – nujni postopek, EPA 765-IX, ki ga je v zakonodajno proceduro predložila Vlada Republike Slovenije. Predlog zakona je bil pripravljen v povezavi z reorganizacijo državne uprave in posledično potrebnih prilagoditev državnega proračuna, pripravljen zaradi zagotavljanja tekočega in nemotenega izvrševanja državnega proračuna za leto 2023. Določen je bil tudi nov, največ dopusten obseg zadolževanja države za leto 2023, ki se je iz dotedanjih 4,97 znižal na 4,17 milijarde evrov. Ker je bil z zakonom načrtovani prvotni obseg poroštev za leto 2023 države previsok, se ga s predlogom zakona znižalo iz 2,8 na 1,2 milijarde evrov.
Predlog zakona sta kot zainteresirani na skupni seji 8. 5. 2023 obravnavali Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj in Interesna skupina lokalnih interesov, ki sta v poročilu, ki sta ga predložili komisiji, pozvali Vlado, da prisluhne reprezentativnim združenjem občin in prouči možnosti povišanja povprečnine za leti 2023 in 2024. Predlagano je bilo, da se prisluhne pozivu Združenja občin Slovenije glede določitve višje povprečnine za leti 2023 in 2024 v višini 773, 66 evrov. Povprečnina za leti 2023 in 2024 v višini 700 evrov je bila namreč dogovorjena oktobra 2022, ko so razmere kazale, da bo tak znesek ustrezen, vendar ob pogoju, da se občine finančno dodatno ne obremenjuje. Vendar pa so bile občine soočene z dvigom stroškov dela (dvig plač zaposlenih v javnem sektorju, dvig minimalne plače, dodaten dvig plač pomočnic vzgojiteljic), dvigom cen energentov ter inflacijo, zato zakonsko določena povprečnina v višini 700 evrov ne zadošča v celoti za kritje dodatnih stroškov. Komisija predloga zakona ni podprla, svoje poročilo pa je predložila Državnemu svetu, ki na 6. seji 17. 5. 2023 predlogu zakona prav tako ni izrekel podpore. Svoje mnenje, v katerem je na podlagi poročil obeh komisij in interesne skupine vlado pozval, da prisluhne reprezentativnim združenjem občin ter poišče ustrezno rešitev za dodatno financiranje občin, saj poslovniške omejitve pri obravnavi predloga zakona v Državnem zboru niso dopuščale vlaganja amandmajev k predlogu zakona, saj slednji ni naslavljal vprašanja povprečnine oz. se s slednjim ni poseglo v 58. člen Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2023 in 2024. *Državni svet je svoje mnenje posredoval Odboru Državnega zbora za finance, ki je na 22. nujni seji 20. 5. 2023 na podlagi sprejetih amandmajev pripravil dopolnjen predlog zakona. Državni zbor je zakon sprejel na 10. seji 25. 5. 2023.* Komisija je nato 29. 5. 2023 kot pristojna komisija, skupaj z zainteresirano Komisijo za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, vložila pobudo za sprejem odložilnega veta na zakon (več pod b) Predloga pobud za sprejem odložilnega veta). V pobudi sta komisiji izrazili zaskrbljenost in nestrinjanje z odločitvijo o znižanju proračunske rezerve, katerih sredstva so bila v pretežni meri namenjena pomoči gospodarstvu zaradi razmer na trgu energentov. Opozorili sta tudi na napačno razmišljanje v smeri, da so bili dosedanji ukrepi na tem področju zadostni, saj zaradi ukrepov, ki jih še vedno izvajajo druge države EU, slovensko gospodarstvo izgublja na konkurenčnosti. Glede na številne neznanke povezane s ceno energentov, je bil kot prenizka ocenjena rezerva v višini 200 milijonov evrov, ki jo je Vlada ohranila v rebalansu proračuna za blaženje posledic draginje. V pobudi je bila izpostavljena tudi prenizka povprečnina, ki zaradi spremenjenih razmer v luči energetske krize in inflacije ter posledično višjih stroškov delovanja javnih zavodov, po oceni komisij ni zagotavljala kritja dejanskih stroškov občin. Izpostavljen je bil tudi t. i. zimski letni dodatek namenjen najbolj ranljivim skupinam prebivalcev za blažitev posledic draginje, pri čemer se kot prejemnike ni prepoznalo tudi upokojencev, ki so pretežni del svoje zavarovalne dobe bili zavarovani za ožji obseg pravic, in tiste, ki so uživalci pokojnin starostnega zavarovanja kmetov.
Državni svet je na 4. izredni seji 31. 5. 2023 sprejel zahtevo, da Državni zbor o zakonu ponovno odloča. Odbor Državnega zbora za finance je na 23. nujni seji 27. 6. 2023

sprejel mnenje, da je zakon ustrezen. Državni zbor je na 38. izredni seji 9. 6. 2023 ob ponovnem odločanju zakon sprejel.

Komisija je na 11. redni seji 17. 10. 2023 obravnavala Predlog zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2024 in 2025 (ZIPRS2425), EPA 1065-IX, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije. S predlogom zakona se je predlagalo uzakonitev rešitev, ki bodo omogočile tekoče in nemoteno izvrševanje proračunov države za leti 2024 in 2025. Priprava sprememb proračuna za leto 2024 in proračuna za leto 2025 je bila zaznamovana s poplavami in plazovi, visoko inflacijo, neugodnimi makroekonomskimi tveganji, ponovnim upoštevanjem fiskalnih pravil itd. Predlog zakona sta kot zainteresirani obravnavali Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj ter Interesna skupina lokalnih interesov in ga nista podprli. Svoje poročilo sta predložili pristojni komisiji, ki predloga zakona prav tako ni podprla, je pa podprla predlog amandmaja državnega svetnika Danijela Kastelica k 64. členu predloga zakona ter pripombe in predloge amandmajev delodajalskih organizacij članic ESS k 79. in 80. členu predloga zakona (predlagani dve različici – za spremembo ali črtanje celotnega člena, slednjo so podprli tudi predstavniki interesov delojemalcev), predlog amandmaja Združenja občin Slovenije k 54. členu predloga zakona in za novi 54.a člen ter predloga amandmajev Skupnosti občin Slovenije k 54. členu in za novi 54.b člen predloga zakona. Komisija je svoje poročilo predložila Državnemu svetu, ki je svoje mnenje, sprejeto na 11. seji 15. 11. 2023, poslal Odboru Državnega zbora za finance, ki je na 33. nujni seji 18. 11. 2023 na podlagi sprejetih amandmajev pripravil dopolnjen predlog zakona. Pri tem je delno upošteval predlog amandmaja za črtanje 64. člena predloga zakona, saj je bila na koncu sprejeta delna uskladitev transferjev v višini 70 % rasti cen življenjskih potrebščin. Delno so bili upoštevani tudi predlogi združenj občin glede višine povprečnine, saj je bila slednja na koncu določena v kompromisni višini (za proračunsko leto 2024 725,00 evrov in za proračunsko leto 2025 725,00 evrov) na podlagi posebnega dogovora Vlade in združenj občin. Poleg povprečnine se je občinam v letu 2024 iz državnega proračuna zagotovilo sredstva v višini 20 milijonov evrov, v letu 2025 pa 34 milijonov evrov. Predlagano črtanje 79. člena predloga ZIPRS2425 zaradi neustreznosti predlagane odprave usklajevanja dohodninske lestvice ni bilo upoštevano, je pa bil upoštevan predlog za črtanje 80. člena predloga zakona, za katerega so reprezentativne delodajalske organizacije ocenile, da uvaja neenako in neenakopravno obravnavo osnov za plačilo prispevkov za napotene delavce v tujino, ki so napoteni s strani gospodarstva, v primerjavi z delavci, napotenimi iz javnega sektorja. Državni zbor je zakon sprejel na 14. seji 24. 11. 2023.

UKREPI, POVEZANI Z OBNOVO, RAZVOJEM IN ZAGOTAVLJANJEM FINANČNIH SREDSTEV PO POPLAVAH

Komisija je na 8. izredni seji 1. 12. 2023 in 9. izredni seji 4. 12. 2023 obravnavala Predlog zakona o obnovi, razvoju in zagotavljanju finančnih sredstev (ZORZFS) – nujni postopek, EPA 1188-IX, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije. S predlogom zakona se je želelo na območjih, ki so bila prizadeta zaradi poplav in plazov, zagotoviti mehanizme, ki omogočajo hitrejšo obnovo, zaščito pred prihodnjimi naravnimi nesrečami ter pospešitev razvoja na prizadetih območjih. Namen predloga zakona je bila tudi določitev sprememb in prilagoditev, ki bodo omogočile dosego ciljev s poenostavitvijo postopkov pri pridobivanju različnih dovoljenj in soglasij, urejanju vodotokov, umeščanju v prostor in čiščenju degradiranih območij, s poenostavitvijo postopkov javnega naročanja, nadomestnih gradenj, razvoja internetnih povezav ter z določitvijo 3. razvojne osi kot prioritetnega projekta, zdravstvenim monitoringom ljudi, ki živijo na degradiranih območjih, posebna skrb naj bi bila po pojasnilu predlagatelja namenjena tudi spremljanju zdravstvenega stanja otrok. Komisija je bila seznanjena s poročilom zainteresirane Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, ki je predlog zakona podprla, v poročilu pa povzela tudi pripombe

Združenja občin Slovenije in Skupnosti občin Slovenije. Komisija se je seznanila tudi s pripombami Sveta Vlade Republike Slovenije za obnovo, katerih predlogi (priprava nacionalnega programa ureditve slovenskih vodotokov, ki bi vključeval predvidene ukrepe, vire financiranja in časovnico 10 let; preveritev vseh prostorskih aktov in vseh upravnih dovoljenj, izdanih v preteklih letih; priprava tehnične regulative in smernic za načrtovanje in ukrepe ter posege v vodnem svetu) niso bili upoštevani pri končni verziji predloga zakona, zato je pozvala predlagatelja, naj jih še enkrat prouči in upošteva. Komisija je posebej podprla opozorila Sveta glede umanjkanja ukrepov na področju urejanja vodotokov, kjer bi že s čisto sprejemljivimi finančnimi vložki (cca 100.000 evrov/vodotok) lahko državi prihranili velike stroške v prihodnje. Predlagala je, da naj se prioritetno uredi vsaj tiste vodotoke, za katere je že na voljo vsa projektna dokumentacija. Komisija se je v razpravi dotaknila tudi vprašanja zagotavljanja sredstev za obnovo in zagotovitev nove komunalne opreme, pri čemer ocenjuje, da bi slednje moral biti strošek države in ne lokalnih skupnosti. Komisija je razpravljala tudi o posledicah predloženih zakonskih določb na prebivalstvo in njihove pogoje za obnovo poplavljenih nepremičnin, predvsem z vidika zadostne višine zagotovljenih predplačil za obnovo stanovanj, s katero posamezniki ne morejo čakati. Komisija je predlog zakona podprla, hkrati pa je kvalificirane predlagatelje amandmajev pozvala k vložitvi predloženih amandmajev reprezentativnih delodajalskih organizacij (Trgovinske zbornice Slovenije, in s skupnimi pripombami in predlogi amandmajev Gospodarske zbornice Slovenije, Združenja delodajalcev Slovenije ter Združenja delodajalcev obrti in podjetnikov Slovenije) k 1., 2., 3., 23., 37., 41., 47., 59., 61., 68., 73., 76., 83., 95., 126. in 127. členu ter za novo poglavje IV.a ZAČASNI UKREPI NA PODROČJU ČEZMEJNEGA IZVAJANJA STORITEV in nov 71.a člen.
Komisija je svoje mnenje poslala pristojnemu Odboru Državnega zbora za finance, ki je na 35. nujni seji 11. 12. 2023 na podlagi sprejetih amandmajev pripravil dopolnjen predlog zakona. Pri tem je upošteval pripombe k 68. členu predloga zakona glede nujnosti določitve celotne 3. razvojne osi kot prednostnega cestnega infrastrukturnega projekta, pripombe k 74. členu glede nujnosti določitve zdravstvenih ukrepov in storitev za prebivalce (monitoring krvi itd.) ter njihovo informiranje o možnih škodljivih vplivih in možnih preventivnih zdravstvenih ukrepih v primeru življenja na degradiranih področjih, ter uvedel novo poglavje Začasni ukrepi na področju izvajanja projektov vodne infrastrukture s pripadajočimi členi ter Državni zbor je zakon sprejel na 15. seji 13. 12. 2023.

b) Pobudi za sprejem odložilnega veta

Komisija je z zainteresirano Komisijo za lokalno samoupravo in regionalni razvoj na 6. seji, 29. 5. 2023 obravnavala Predlog pobude za sprejem Predloga odložilnega veta na Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2023 in 2024 (ZIPRS2324-A) in ga predložila v obravnavo Državnemu svetu. V pobudi sta komisiji izrazili zaskrbljenost in nestrinjanje z odločitvijo o znižanju proračunske rezerve, katerih sredstva so bila v pretežni meri namenjena pomoči gospodarstvu zaradi razmer na trgu energentov. Opozorili sta tudi na napačno razmišljanje v smeri, da so bili dosedanji ukrepi na tem področju zadostni, saj zaradi ukrepov, ki jih še vedno izvajajo druge države EU, slovensko gospodarstvo izgublja na konkurenčnosti. Glede na številne neznanke povezane s ceno energentov, je bil kot prenizka ocenjena rezerva v višini 200 milijonov evrov, ki jo je Vlada ohranila v rebalansu proračuna za blaženje posledic draginje. V pobudi je bila izpostavljena tudi prenizka povprečnina, ki zaradi spremenjenih razmer v luči energetske krize in inflacije ter posledično višjih stroškov delovanja javnih zavodov, po oceni komisij ni zagotavljala kritja dejanskih stroškov občin. Izpostavljen je bil tudi t. i. zimski letni dodatek namenjen najbolj ranljivim skupinam prebivalcev za blažitev posledic draginje, pri čemer se kot prejemnike ni prepoznalo tudi upokojencev, ki so pretežni del svoje zavarovalne dobe

bili zavarovani za ožji obseg pravic, in tiste, ki so uživalci pokojnin starostnega zavarovanja kmetov.
Državni svet je na 4. izredni seji 31. 5. 2023 sprejel zahtevo, da Državni zbor o zakonu ponovno odloča. Odbor Državnega zbora za finance je na 23. nujni seji 27. 6. 2023 sprejel mnenje, da je zakon ustrezen. Državni zbor je na 38. izredni seji 9. 6. 2023 ob ponovnem odločanju zakon sprejel.

Komisija je na 1. izredni seji 1.3.2023 sprejela Pobudo za sprejem odložilnega veta na Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem potrjevanju računov (ZDavPR-B). Komisija je menila, da je pristop, s katerim se zavezanca skuša nadzirati s pomočjo kupca namesto za to pristojnih organov, napačen. Prav tako bi morala biti po oceni komisije odločitev o prevzemu računov v celoti prepuščena kupcu. Skrb za varstvo koristi kupcev je možno izraziti in uveljaviti tudi na način, ki ne bo vključeval izrekanje nesorazmernih glob za praviloma majhne prekrške z nizkimi zneski na računu. Državni svet je na 2. izredni seji 2. 3. 2023 sprejel in ga posredoval v obravnavo Državnemu zboru. *Odbor Državnega zbora za finance je na 18. nujni seji 15. 3. 2023, ob obravnavi odložilnega veta sprejeti zakon ponovno podprl, tudi Državni zbor je na 8. redni seji 22. 3. 2023 ob ponovnem odločanju zakon ponovno sprejel.*

c) Drugi akti, predloženi v obravnavo Državnemu zboru

FINANČNI SISTEM

Komisija se je s Poročilom Agencije za zavarovalni nadzor za leto 2022 in Finančnim načrtom Agencije za zavarovalni nadzor za leto 2023 in 2024, EPA 898-IX, seznanila na 8. seji 4. 7. 2023. Leto 2022 je bilo za zavarovalnice na finančnem področju zelo zahtevno, na eni strani ga je zaznamovala inflacija in povišanje obrestnih mer, na drugi strani pa uvedba mednarodnega standarda računovodskega poročanja po zavarovalnih pogodbah MSRP17, v okviru katerega so morale zavarovalnice prilagoditi svoja poročanja. Čeprav zavarovalni trg v letu 2022 ostaja stabilen, je Komisija izpostavila problematiko dodatnega pokojninskega zavarovanja, kjer so v praksi izplačila rent zaradi nizkih vplačil praviloma majhna, v predhodnem letu pa se je vrednost enot premoženja pokojninskih skladov zaradi razmer na kapitalskih trgih še dodatno znižala, kar v tovrsten zavarovalniški produkt vnaša povečano nezaupanje varčevalcev. Država bi morala najti način, ki bi zavarovance prepričal o nujnosti in koristnosti te vrste zavarovanja za starost, saj je ob stimulativnih ukrepih le tako moč pričakovati večji interes za vplačila, ki bodo na dolgi rok zagotavljala primerne rente. *Komisija je svoje mnenje posredovala Odboru za finance, ki se je s poročilom seznanil na 12. seji 12. 7. 2023, s čimer se je obravnava poročila končala.*

Na 8. seji se je komisija seznanila tudi s Poročilom o stanju in razmerah na trgu finančnih instrumentov v letu 2022 ter z Letnim poročilo Agencije za trg vrednostnih papirjev za leto 2022 in Finančnim načrtom in Načrtom dela Agencije za trg vrednostnih papirjev za leti 2023 in 2024, EPA 901-IX. Gibanja na trgu finančnih instrumentov so v letu 2022 kazala podobno sliko kot v preteklih letih. Kapitalski trg je 2022 v Sloveniji stagniral, na kar je nakazovala tako vrednost celotne tržne kapitalizacije borznega trga, ki je konec leta 2022 znašala 44,4 milijarde EUR in je bila za 0,5 % večja kot konec leta 2021, kot tudi število izdaj vrednostnih papirjev na Ljubljanski borzi, ki se je v letu 2022 povečalo za 3 in je konec leta vključevalo skromnih 67 finančnih instrumentov. Skupna vrednost prometa s finančnimi instrumenti je bila zaradi rasti prometa z delnicami za 13,4 % večja kot v predhodnem letu. *Komisija je svoje mnenje posredovala Odboru za finance, ki se je s poročilom seznanil na 12. seji 12. 7. 2023, s čimer se je obravnava poročila končala.*

Na 4. redni seji 26. 4. 2023 se je Komisija seznanila s Poročilom Računskega sodišča Republike Slovenije o delu za leto 2022, EPA 711-IX. Komisija je ugotovila, da je Računsko sodišče v letu 2021 izdalo 58 revizijskih in 2 zbirni poročili ter 25 porevizijskih poročil, pri čemer število porevizijskih poročil precej odstopa glede na preteklo leto, ko je bilo izdanih 15 poročil. Obravnavalo se je poslovanje 94 revidirancev, katerih odzivnost je bila glede na pretekle izkušnje primerljiva in zadovoljiva, saj so uporabniki javnih sredstev že med revizijo od 596 izvedli 516 popravljalnih ukrepov za odpravo nepravilnosti oziroma izboljšanje poslovanja v prihodnje. Računsko sodišče tudi nadaljuje z dobro prakso svetovanja uporabnikom javnih sredstev na področju javnofinančnih vprašanj. *Komisija je posredovala svoje mnenje Komisiji za nadzor javnih financ, ki se je s poročilom seznanila na 10. seji 8. 6. 2023. S tem se je obravnava poročila končala na seji matičnega delovnega telesa Državnega zbora.*

Letno poročilo Banke Slovenije 2022 z letnim obračunom Banke Slovenije 2022 (računovodski izkazi), ki je sestavni del tega poročila in Finančni načrt Banke Slovenije za leto 2023, EPA 863-IX, je Komisija obravnavala na 8. seji 4. 7. 2023. Zaradi priliva denarnih sredstev gospodinjstev in nefinančnih družb so se vloge nebančnega sektorja v poslovnih bankah močno povečale, ob tem pa so ostali varčevalci nemotivirani za vezavo svojih prihrankov, saj so depozitne obrestne mere, ki so jih ter jih še ponujajo slovenske banke nizke in zaostajajo za evrskim povprečjem. Glavnina vlog nebančnega sektorja tako ostaja vpoglednih, njihov delež pa se je povečal na visokih 82,5 % vseh vlog nebančnega sektorja. Takšno dalj časa trajajoče stanje bi po mnenju komisije, z odlivom vlog dela prebivalstva v banke v tujini, lahko imelo negativne posledice za slovenski bančni sektor. Odliva vlog nebančnega sektorja v tujino je razmeroma malo, na višino depozitnih obrestnih mer, ki jih s svojo poslovno politiko določajo posamezne poslovne banke pa Banka Slovenije nima neposrednega vpliva. *Komisija se je seznanila s poročilom in posredovala svoje mnenje Odboru za finance, ki se je s poročilom seznanil na 12. seji 12. 7. 2023. S tem se je obravnava poročila končala.*

PRORAČUN

Komisija je Predlog rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2023 (Rb2023), EPA 766-IX, obravnavala na 5. redni seji 10. 5. 2023. Komisija je bila seznanjena s skupnim poročilom Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj in Interesne skupine lokalnih interesov, ki sta kot zainteresirani obravnavali predlog rebalansa in ga nista podprli, prav tako predloga rebalansa ni podprla tudi Komisija sama. Komisiji in interesna skupina so opozorile, da v letu 2022 dogovorjena višina povprečnine zaradi spremenjenih razmer v luči energetske krize in inflacije ter posledično višjih stroškov delovanja javnih zavodov ne zagotavlja kritja dejanskih stroškov občin, zato menijo, da bi morala Vlada prisluhniti reprezentativnim združenjem občin ter poiskati ustrezno rešitev za financiranje občin. Čeprav so bila pozitivno ocenjena prizadevanja Vlade za zniževanje odhodkov proračuna, je bila izražena tudi zaskrbljenost in nestrinjanje z odločitvijo o znižanju proračunske rezerve, katerih sredstva so bila v pretežni meri namenjena pomoči gospodarstvu zaradi razmer na trgu energentov. V povezavi z načrtovano nižjo realizacijo sredstev iz proračuna EU v letu 2023 je bilo poudarjeno, da je treba v okviru evropske kohezijske politike v programskem obdobju 2021–2027 okrepiti aktivnosti v procesu sprotne priprave projektov, saj je njihovo pravočasno dokončanje pogoj za izplačilo pričakovanih evropskih strukturnih in kohezijskih sredstev in s tem uspešno naslavljanje razvojnih izzivov države. Izogniti bi se bilo potrebno položaju iz preteklega obdobja, ko so se pred koncem programskega obdobja, z namero ohranjanja razpoložljivih evropskih sredstev, v naglici pripravljali projekti in se je na njih preusmerjalo sredstva iz že odobrenih projektov, kar je povečalo izpostavljanje tveganjem v zvezi z uspešnostjo črpanja sredstev. *Komisija predloga rebalansa proračuna (predlagatelj Vlada Republike Slovenije) ni podprla in je pripravila poročilo za 6. sejo 17. 5. 2023 Državnega sveta. Državni svet predloga rebalansa*

proračuna prav tako ni podprl in je svoje mnenje posredoval Odboru Državnega zbora za finance (22. nujna seja, 20. 5. 2023). Državni zbor je rebalans proračuna sprejel na 10. seji 17. 6. 2023.

Na 11. seji 17. 10. 2023 je Komisija združeno obravnavala Predlog sprememb Proračuna Republike Slovenije za leto 2024 (DP2024-A), EPA 1063-IX, in Predlog proračuna Republike Slovenije za leto 2025 (DP2025), EPA 1064-IX. Predloga sta kot zainteresirani obravnavali Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj in Interesna skupina lokalnih interesov in ju nista podprli. Pripravili sta skupni poročili, s katerimi se je komisija seznanila in ju povzela v svojih mnenjih, v katerih predlogoma ni izrekla podpore. Komisija je med drugim opozorila, da so družinski in socialni prejemki pomemben dejavnik zniževanja revščine v Sloveniji, in da vsako zmanjševanje le-teh, revščino le še dodatno povečuje. Prav tako so bili v načrtovanem proračunu za leto 2024 na proračunski postavki transferji posameznikom in gospodinjstvom, v predvideni vrednosti 33,98 mio € manj kot v letu 2023. Ta znesek je indikator dejstva, da varčevanje na najbolj ogroženih skupinah prebivalstva v Sloveniji ne bo bistveno pripomoglo k zmanjšanju načrtovanega proračunskega primanjkljaja.
Komisija je mnenji k predlogoma proračunov posredovala Odboru za finance. Slednji je predlog proračuna za 2025 obravnaval na 31. nujni seji 17. 11. 2023. Pri tem je pripravil dopolnjen predlog proračuna za 2025, ki mu Državni svet na 11. seji 15. 11. 2023 ni izrekel podpore. Predlog sprememb proračuna za 2024 je Odbor za finance obravnaval na 33. nujni seji 18. 11. 2023. Svoje mnenje mu je posredoval Državni svet, ki se je s predlogom seznanil na 11. seji 15. 11. 2023. Državni zbor je proračun za 2025 in spremembe proračuna za 2024 sprejel na 14. seji 7. 12. 2023.

Komisija je na 11. seji obravnavala tudi Predlog odloka o spremembah Odloka o okviru za pripravo proračunov sektorja država za obdobje od 2022 do 2024, EPA 1061-IX, in Predlog odloka o spremembah Odloka o okviru za pripravo proračunov sektorja država za obdobje 2024–2026, EPA 1060-IX, in oba predloga odlokov podprla. Komisija je izpostavila, da predlog zakona določa, da se od 1. januarja 2024 do 31. decembra 2024 uskladitev skupnega dohodka, olajšav in lestvice za odmero dohodnine za leto 2024 ne izvede, ravno tako se transferji posameznikom in gospodinjstvom, v letu 2024 ne usklajujejo. Lokalne enote (občine) sektorja država, se povečuje iz planirane v veljavnem odloku 2024, ki znaša 2.990 mio €, zaradi navedenih ukrepov na višjo zgornjo mejo odhodkov občin, ki bi se povečala na 3.200 mio € (povečanje za 210 mio). Na področju zdravstvene blagajne se s 1. januarjem 2024 uvaja obvezni zdravstveni prispevek, za katerega naj bi se iz proračuna države zagotovila dodatna sredstva v višini 420 mio €, obenem pa ZZZS v letu 2024 ne bo razpolagal z lastnimi viri, saj bodo ta v celoti porabljena za kritje ocenjenega primanjkljaja prihodkov nad odhodki že v letošnjem letu (85 milijonov). Zgornja meja sektorja država se spremeni za 1.490 mio € na 32.160, ciljni nominalni primanjkljaj sektorja država pa se spremeni na 3,8 % BDP. Komisije je *svoji mnenji k odlokoma posredovala Odboru za finance, ki ju je obravnaval na 14. seji 8. 11. 2023. Državni svet je predloga odlokov obravnaval na 15. seji 15. 11. 2023 in ju podprl. Državni zbor je odloka sprejel na 14. seji 22. 11. 2023.*

Predlog Rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2023 II, EPA 961-IX, je komisija obravnavala na 4. izredni seji 28. 8. 2023 in ga je tudi podprla. Komisija je opozarjala predvsem na možnosti prerazporejanja sredstev iz Načrta za okrevanje in odpornost, ki so sicer že predhodno opredelila okvirne vsebine oziroma predvidena področja financiranja. Prav tako so Komisijo zanimale natančnejše ocene Vlade glede potrebnih državnih sredstev za nadomestitev ocenjene škode v višini 5 milijard EUR. Pojasnjeno je bilo, da bodo te ocene znane do konca septembra, pričakujejo pa se sredstva solidarnostnega sklada EU v višini 400 mio EUR, iz Sklada za naravne nesreče pa naj bi se namenilo 170 mio EUR. *Komisija je svoje mnenje posredovala Odboru za*

finance, ki je predlog rebalansa obravnaval na 27. nujni seji 29. 8. 2023. Državni zbor je rebalans proračuna sprejel na 46. izredni seji 31. 8. 2023.

INTERNACIONALIZACIJA SLOVENSKEGA GOSPODARSTVA

Na 1. redni seji 27. 1. 2023 se je Komisija seznanila s Poročilom o vsebini in obsegu ukrepov iz Panevropskega jamstvenega sklada v Republiki Sloveniji, EPA 519-IX. Od začetka izvajanja do 30. junija 2022 je EIB podpisala pogodbe v višini 11,3 milijarde evrov, EIF pa za več kot 150 transakcij v okviru svojih jamstvenih produktov v višini 6,4 milijarde evrov sredstev jamstvenega sklada. Poleg tega je EIF za kapitalske naložbe namenil 2,9 milijarde evrov, za produkt vključujočega financiranja pa 0,3 milijarde evrov. Do konca septembra 2022 je jamstveni sklad evidentiral unovčenje jamstev v višini 14,8 milijona EUR, Slovenija pa je bila v okviru unovčitev jamstev pozvana k plačilu nekaj več kot 19.000 evrov. V Sloveniji lahko poroštva, ki jih zagotavlja jamstveni sklad za projekte uporabljajo vse poslovne banke, razvojne banke in skladi pa tudi posamezna velika podjetja. Interes za sodelovanje v jamstvenem skladu so izrazili Slovenski podjetniški sklad, SID - Slovenska izvozna in razvojna banka d.d. ter UniCredit Banka Slovenija d.d., katerim je bilo odobreno za 68,5 milijonov evrov jamstev, z dodeljenimi sredstvi iz jamstvenega sklada pa naj bi pri podjetjih mobilizirali za 444 milijonov evrov dodatnih naložb. *Komisija je svoje mnenje posredovala Odboru za finance, ki se je s poročilom seznanil na 7. seji 1. 2. 2023, s čimer se je obravnava poročila končala.*

Na 2. redni seji 8. 3. 2023 se je Komisija seznanila s 45., 46., 47. in 48. poročilom o poroštvu Republike Slovenije in odobreni finančni pomoči Irski, Portugalski republiki in Helenski republiki, EPA 569-IX. Iz poročila izhaja, da ohranja Irska pozitivno plačilno bilanco, ki zagotavlja ugodno financiranje na finančnih trgih. Ocenjuje se, da ostaja tveganje, da Irska ne bi poplačala svojih obveznosti do EFSM in EFSF nizko. Enaka ugotovitev velja tudi za Portugalsko. Evroskupina na podlagi poročila ugotavlja, da je Grčija sprejela potrebne ukrepe za dokončanje svojih posebnih reformnih zavez. Zato je Evroskupina sprejela odločitev o sprostitvi zadnje, osme tranše ukrepov za lajšanje vzdržnosti grškega dolga v višini 725 milijonov EUR. Na podlagi navedenega Evroskupina ne bo več opravljala rednih razprav o ukrepih za lajšanje grškega dolžniškega bremena. (2. redna seja, 8. 3. 2023). *Komisija je svoje mnenje poslala Odboru za finance, ki se je s poročilom seznanil na 10. seji 30. 3. 2023, s čimer se je obravnava poročila končala.*

d) Zadeve, ki jih je komisija obravnavala kot zainteresirana komisija

Komisija je na 10. redni seji 5. 9. 2023 kot zainteresirana obravnavala Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o Bloudkovih priznanjih (ZBloP-B), druga obravnava, EPA 787-IX, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada Republike Slovenije. S predlagano dopolnitvijo zakona se je dodalo kategorije športnikov oz. športnih ekip, ki so samodejno upravičeni do Bloudkove nagrade za vrhunski mednarodni športni dosežek. Kot pogoj za nagrado je bila določena osvojitev olimpijske ali paraolimpijske medalje, medalje z olimpijade gluhih ali medalje s šahovske olimpijade. Komisija je predlog zakona podprla brez pripomb. *Svoje poročilo je predložila pristojni Komisiji Državnega sveta za izobraževanje, kulturo, znanost, šport in mladino. Državni zbor je zakon sprejel na 13. seji, 18. 10. 2023.*

Komisija je na 7. izredni seji 7. 11. 2023, kot zainteresirana komisija, skupaj s pristojno Komisijo za lokalno samoupravo in regionalni razvoj obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o interventnih ukrepih za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov iz avgusta 2023 (ZIUOPZP-A) – nujni postopek, EPA 1130-IX. Predlog zakona je predstavljal nadgradnjo Zakona o interventnih ukrepih za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov iz avgusta 2023, saj je bilo po njegovi uveljavitvi ugotovljenih

nekaj nedoslednosti oziroma novih dejstev, zato je predlagatelj (Vlada Republike Slovenije) želela zagotoviti učinkovitejše izvajanje ukrepov posledic prej omenjene naravne nesreče. Temeljni cilj predloga zakona je bil čim hitrejša določitev ukrepov za pomoč prebivalkam in prebivalcem, gospodarstvu in občinam, ki so v poplavah in zaradi zemeljskih plazov utrpeli škodo (npr. predplačila za obnovo posameznega stanovanja; nove rešitve glede solidarnostna delovne sobote, določitev pogojev za odstranitev objektov zaradi izkazane visoke ogroženosti poplav, erozije in plazenja, ki bi lahko povzročila porušitev ali znatno poškodovanje). V razpravi komisije je bila posebej izpostavljena stanovanjska problematika in urejanje slednje na način, da se z ustreznimi ukrepi, ki jih naslavlja novela zakona, kar se da optimalno reši omenjeno težavo ter podaljšuje možne začasne ukrepe (bivanje pri sorodnikih, v socialno-varstvenih ustanovah) z ustreznimi spodbudami (neprofitna stanovanja, pavšal za stroške bivanja preseljenim prebivalcem, itd.). Komisija je ocenila, da so takšni ukrepi nujni, dobri in zagotavljajo hitro pomoč za gospodinjstva in gospodarske subjekte na prizadetih območjih ter začasne ukrepe za razbremenitev dela stroškov, zato je predlog zakona podprla. *Komisija je svoje poročilo predložila pristojni Komisiji za lokalno samoupravo in regionalni razvoj (6. izredna seja 8. 11. 2023), ki je predlog zakona prav tako podprla in svoje mnenje posredovala Odboru Državnega zbora za infrastrukturo, okolje in prostor (40. nujna seja 9. 11. 2023). Državni zbor je zakon sprejel na 53. izredni seji 10. 11. 2023.*

Komisija je na 6. izredni seji 24. 10. 2023, skupaj s pristojno Komisijo za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide, obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o delovnih razmerjih (ZDR-1D) – nujni postopek, EPA 1122-IX, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije. S predlogom zakona se je v nacionalno zakonodajo prenašalo vsebino dveh evropskih direktiv - Direktive 2019/1152/EU o preglednih in predvidljivih delovnih pogojih v Evropski uniji ter Direktive 2019/1158/EU o usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja staršev in oskrbovalcev ter razveljavitvi Direktive Sveta 2010/18/EU. Želelo seje zagotoviti tudi večjo pravno varnost delavcev v okviru nadgraditve instituta postopka redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz krivdnega razloga in učinkovitejše varstvo predstavnikov delavcev pred odpovedjo. Uvedlo se je tudi t. i. pravice do odklopa ter zagotovilo posebno delovnopravno varstvo delavcev, ki so žrtve nasilja v družini. Za zagotavljanje potreb usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja se je nadgradilo ukrepe, vezane na krajši delovni čas, delo na domu in možnost drugačne razporeditve delovnega časa, ob tem se je kot nov institut uvedlo t. i. oskrbovalski dopust, vključno z dopolnitvijo obsega neutemeljenih odpovednih razlogov. Odpravilo se je tudi neskladje s pravom EU zaradi nepravilne implementacije Direktive 2003/88/ES.
Komisija predloga zakona ni podprla, večji del razprave članov zainteresirane in pristojne komisije pa je bil namenjen vprašanju delovanja ESS in ustreznosti postopka priprave in usklajevanja tokratnih predloženih zakonskih rešitev, pri čemer so člani komisij (tudi do izstopa delodajalske strani iz pogajanj o vsebini predloga zakona) zavzeli različna stališča. Večkrat je bilo pozvano k nadaljevanju socialnega dialoga, pri čemer je bila vloga Vlade RS prepoznana kot ključna. Pozvano je bilo tudi h krepitvi socialnega dialoga na ravni podjetij, ne zgolj na ravni države, tako delodajalska kot delojemalska stran pa sta predstavili odprta vprašanja, o katerih bi bilo treba čim prej nadaljevati pogajanja (npr. božičnica, fleksibilnejše zaposlovanje in odpovedi delovnega razmerja, ureditev odmora delavcev, več kot 30 dodatnih predlogov delojemalske strani za spremembe zakonodaje ...) Komisija je bila seznanjena tudi s predlogi amandmajev reprezentativnih delodajalskih organizacij (Trgovinske zbornice Slovenije, Gospodarske zbornice Slovenije, Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije, Združenja delodajalcev Slovenije, Združenja delodajalcev obrti in podjetnikov Slovenije) za črtanje 6., 7., 10., 12., 15., 19., 20., 25. in 31. člena predloga zakona, hkrati s smiselnim črtanjem drugega, tretjega, četrtega in petega odstavka 38. člena predloga zakona, ki ureja dokončanje postopkov in uporabo zakona. Delodajalske organizacije so predlagale tudi spremembo

39. člena predloga zakona na način, da bi zakon začel veljati šele devetdeseti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije in ne že naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, kot predlaga predlagatelj. Komisija je predloge amandmajev podprla, pristojna komisija pa jim ni izrekla podpore. Komisija se je seznanila tudi s Stališčem interesne skupine delojemalcev, ki je na 1. izredni seji 24. 10. 2023 predlogu zakona izrekla podporo.
Komisija je pripravila ločeno poročilo, medtem ko je pristojna komisija svoje mnenje posredovala Odboru Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide, ki je na 25. nujni seji 25. 10. 2023 na podlagi sprejetih amandmajev pripravil dopolnjen predlog zakona. Državni zbor je zakon sprejel na 50. izredni seji 26. 10. 2023. Interesna skupina delodajalcev je 27. 10. 2023 vložila pobudo, da Državni svet na zakon sprejme odložilni veto. Državni svet je na 9. izredni seji 2. 11. 2023 predlog odložilnega veta sprejel. Odbor Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide je na 26. nujni seji 6. 11. 2023 sprejel mnenje, da je zakon ustrezen. Državni zbor je zakon ob ponovnem odločanju na 52. izredni seji 7. 11. 2023 ponovno sprejel.

Komisija je kot zainteresirana komisija na 14. seji 23. 11. 2023, skupaj s pristojno Komisijo za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide, obravnavala Predlog zakona o spremembah Zakona o evidencah na področju dela in socialne varnosti (ZEPDSV-B) – skrajšani postopek, EPA 1171-IX, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisano Jelko Godec. Cilj predloga zakona je bil črtanje določb, ki so bile uveljavljene z Zakonom o spremembah in dopolnitvah o evidencah na področju dela in socialne varnosti (Uradni list RS, št. 50/23; v nadaljevanj: ZEPDSV-A) in ki jih je predlagatelj ocenil kot sporne. S predloženo novelo je predlagatelj želel omogočiti gospodarstvu – tako delodajalcem kot delojemalcem, da svoje delo opravljajo brez dodatnih birokratskih ovir, ki jih po njegovi oceni prinašajo določbe ZEPDSV-A, povezane z evidentiranjem delovnega časa. Iz razprave članov obeh komisij je bilo jasno razbrati vsesplošno razumevanje obveze po ustreznem evidentiranju delovnega časa, odmora in počitkov, saj iz tega izhajajo pravice zaposlenih in plačilo za delo. So pa bila do predloga zakona izražena različna stališča, med drugim popolnoma nasprotujoča si stališča predstavnikov interesov delodajalcev in interesov delojemalcev glede posameznih elementov obravnavane tematike – predstavniki interesov delojemalcev so sprejetim rešitvam v ZEPDSV-A ponovno izrazili podporo, predstavniki interesov delodajalcev pa so jim nasprotovali, saj gre po njihovi oceni za neprimeren pristop k reševanju vprašanj, ki bi se jih moralo reševati s kaznovanjem kršiteljev in strožjim nadzorom nad vodenjem evidenc delovnega časa. Opozorili so tudi na to, da je bilo v okviru ESS dogovorjeno, da se bo vsa odprta vprašanja reševalo s podzakonskimi akti, do česar še ni prišlo. Komisiji sta bili seznanjeni tudi s primeri konkretnih težav v praksi, kjer se delodajalci soočajo z dilemami, na katere nimajo odgovora, saj so nove zakonske določbe v določenem delu precej nejasne, predvsem pa neživljenjske. Ocenjeno je bilo, da predstavljajo predvsem dodatno, nepotrebno birokratsko obremenitev tako za delodajalce kot delavce, pri čemer se ne bo doseglo ključnega namena sprejete zakonske novele, to je odpravo kršitev na področju evidenc delovnega časa pri tistih delodajalcih, ki resnično kršijo pravice zaposlenih. Izpostavljeni so bili tudi stroški, s katerimi so bili obremenjeni delodajalci, ki so že nabavili novo programsko opremo, ki jim bo omogočala izvajati zakonske določbe, zato bi bilo v primeru, da se veljavnost slednjih odpravi, treba razmisliti tudi o povrnitvi teh odvečnih stroškov delodajalcem. Ocenjeno je bilo tudi, da bo zaradi nove ureditve prihajalo do več (tudi čisto nenamernih) kršitev zakonodaje kot do sedaj in da se bo morebiti marsikdo rajši odločil za ponovno vodenje evidenc v papirni obliki, ker bo to cenejše in lažje izvedljivo, kar pa bo spet vodilo do več možnosti zlorab sistema. *Komisiji sta predlog zakona podprli in pripravili skupno poročilo, ki ga nista posredovali v Državni zbor, saj je slednji na zahtevo skupine poslank in poslancev koalicije na 57. izredni seji 7. 12. 2023 o predlogu zakona opravil splošno razpravo , pri čemer ni sprejel predlaganega sklepa, da*

je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo. S tem je bil zakonodajni postopek v zvezi s predlogom zakona končan.

e) Ostale obravnavane zadeve

Komisija je Pobudo državnega svetnika Andreja Poglajna za organizacijo posveta z naslovom »Mladi, politika in podjetništvo« obravnavala na 3. redni seji 22. 3. 2023. Pobudnik posveta je članom komisije predstavil vsebino predvidenega posveta, ki naj bi bil v petek, 7. aprila 2023. Pojasnil je, da je posvet namenjen razpravi in razmisleku o vlogi politike pri spodbujanju mladih za vstop v svet podjetništva. Pri tem je pomembno, koliko lahko kot družba mladim približamo podjetništvo, jim pri tem pomagamo ter jih motiviramo da ostanejo v domačem okolju in nato kot podjetniki tudi samo prispevajo k razvoju lokalnega okolja, iz katerega izhajajo. Posvet je bil zamišljen kot soočenje podmladkov političnih strank, mladih poslancev in državnih svetnikov, mladih, ki delujejo v gospodarstvu in podjetništvu ter mladih iz nevladnih organizacij, s političnimi odločevalci. Zaključki posveta naj bi bili usmerjeni v iskanje zakonodajnih pobud in rešitev, da bi se mladi odločneje podali v svet podjetništva. Komisija je pobudo za organizacijo posveta podprla.

Na 3. redni seji je Komisija prav tako obravnavala Pobudo za organizacijo posveta z naslovom »QUO VADIS, 3. RAZVOJNA OS? -RETROSPEKTIVA PROJEKTA 2004-2023«, ki naj bi bil organiziran 19. 5. 2023. Po več kot dvajsetih letih uvrstitve projekta 3. razvojne osi v strateške razvojen dokumente države (ReNPIA 2004) je s strani gospodarstva in lokalne samouprave ob 3. razvojni osi prišlo do pobude o pregledu trenutnega stanja projekta ter iskanja odgovorov na vprašanja, kje smo danes, po dobrih dvajsetih letih od prve uvrstitve načrtovanja in gradnje 3. razvojne osi v strateške dokumente države. Organizacija posveta je namenjena razmišljanju na vprašanja: Kaj se dogaja z realizacijo projekta na severnem, sredinskem in južnem delu bodoče štiripasovne hitre ceste? Zakaj projekt pri svojem načrtovanju zastaja že dobri dve desetletji, glede na to, da so na poteku trase od Dravograda do Metlike sprejeti samo štirje državni prostorski načrti, kar predstavlja slabo polovico celotne dolžine trase? Kje so razlogi za tako neučinkovito delovanje vseh pristojnih, ki so odgovorni za načrtovanje in realizacijo projekta? Kakšna kolateralna škoda nastaja zaradi nerazumljivih zamud pri realizaciji projekta v gospodarstvu Koroške, Savinjsko-Šaleške, Zasavske, Posavske, Dolenjske in Belokranjske regije? Komisija je pobudo za organizacijo posveta podprla.

Komisija se je na 10. redni seji 5. 9. 2023 seznanila z Zaključki posveta Mladi, politika in podjetništvo, ki ga je Državni svet organiziral 7. aprila 2023. Namen posveta je bil opraviti razpravo in razmislek o vlogi politike pri spodbujanju mladih za vstop v svet podjetništva kot odgovor na vprašanje, koliko lahko kot družba mladim približamo podjetništvo, jim pri tem pomagamo in jih med drugim motiviramo, da ostanejo v domačem okolju in nato kot podjetniki tudi sami prispevajo k razvoju lokalnega okolja, iz katerega izhajajo*. Komisija je pripravila poročilo in pozvala Državni svet, da se seznani z zaključki in mu predložila v sprejem predlog sklepa, v katerem je Državnemu svetu predlagala, da naj pozove Vlado Republike Slovenije in v njenem okviru Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport, da zaključke posveta proučita in se do njih opredelita v roku 30 dni. Državni svet je predlog sklepa k zaključkom posveta obravnaval na 9. seji 13. 9. 2023 in ga sprejel.*

Komisija je na 2. izredni seji 14. 3. 2023 potrdila in Državnemu svetu v obravnavo predložila svojo Pobudo za sprejem Odgovora na Odgovor Državnega zbora Republike Slovenije in na Mnenje Vlade Republike Slovenije na Zahtevo Državnega sveta za začetek postopka za oceno ustavnosti tretje alineje 2. točke 26. člena, 12. točke prvega odstavka 44. člena, 6. točke četrtega odstavka 90. člena, šestega odstavka 101. člena, sedmega odstavka 109. člena, prvega odstavka 111. člena, 118. člena, 122. člena in

135.č člena Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/12 – odl. US, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 – odl. US, 96/13, 29/14 – odl. US, 50/14, 23/15, 55/15, 63/16, 69/17, 21/19, 28/19, 66/19, 39/22, 132/22 – odl. US in 158/22), kakor so bili spremenjeni z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 158/22), ter drugega odstavka 16. člena in 20. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 158/22). Državni svet je 22. 2. 2023 prejel poziv, da v roku 20 dni odgovori na mnenje Vlade in 23. 2. 2023 poziv, da v roku 20 dni odgovori na odgovor Državnega zbora na zahtevo za oceno ustavnosti tretje alineje 2. točke 26. člena, 12. točke prvega odstavka 44. člena, 6. točke četrtega odstavka 90. člena, šestega odstavka 101. člena, sedmega odstavka 109. člena, prvega odstavka 111. člena, 118. člena, 122. člena in 135.č člena Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/12 – odl. US, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 – odl. US, 96/13, 29/14 – odl. US, 50/14, 23/15, 55/15, 63/16, 69/17, 21/19, 28/19, 66/19, 39/22, 132/22 – odl. US in 158/22), kakor so bili spremenjeni z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 158/22), ter drugega odstavka 16. člena in 20. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 158/22). Rok za odgovor na prvo navedeno pisanje se je iztekel 14. 3. 2023, rok za odgovor na drugo navedeno pisanje pa 15. 3. 2023. Dne 8. 3. 2023 je Državni svet zaprosil za podaljšanje roka, ker je odgovore na odgovor Državnega zbora in na mnenje Vlade na zahtevo za oceno ustavnosti obravnaval na 4. seji, 15. 3. 2023. Glede na to, da je Ustavno sodišče s sklepom z dne 1. 3. 2023 odločilo glede predloga za začasno zadržanje izpodbijanih določb, se je v nadaljevanju Državni svet opredelil samo do trditev, ki se nanašajo na zahtevo za oceno ustavnosti. Po mnenju Državnega zbora je zahteva za oceno ustavnosti utemeljena z razlogi, ki pomenijo nasprotovanje zakonskim rešitvam ali drug način razumevanja njegovih določb, kar sodi v polje proste presoje zakonodajalca. Odločitev, da se navedeni zakon obravnava v nujnem postopku, so zahtevali razlogi preprečitve težko popravljivih posledic za delovanje države. Pojasnil je, da Zakon o dohodnini predstavlja davčni zakon, ki mora biti uveljavljen pred začetkom novega davčnega leta, ki sovpada s koledarskim letom. Državni svet poudarja, da je za odločitev o ustavnosti izpodbijanih določb ključna skladnost zakona z ustavnimi načeli in pravili, ki se tičejo davkov. Ne pridejo torej v poštev »ekonomska« davčna načela t. i. ekonomsko dobrega davčnega sistema (npr. načelo ekonomske nevtralnosti, spodbudnosti). Razlikovanje med ustavnimi omejitvami in ekonomskimi načeli dobrega davčnega sistema je ključno za postopek pred Ustavnim sodiščem (tudi teorija loči med ekonomskimi in (ustavno)pravnimi aspekti). Argument Vlade o tem, da je vlagateljeva zahteva medsebojno nasprotujoča, ni utemeljena. Javnofinančno je razlika v znesku več pobrane dohodnine res zanemarljiva, toda v primeru plačevanja obresti, bi država ostala ne samo brez glavnice (davka), ampak bi se njeni izdatki povečali še za obresti, ki bi jih morala plačati. Državni svet nima dostopa do podatkov o tem, koliko časa trajajo upravni in sodni postopki v davčnih zadevah. Te podatke ima prav gotovo Vlada, ki se jo poziva, naj predloži statistične podatke, da se davčni postopki zaključujejo v zakonsko predpisanih rokih. *Državni svet je predlog odgovora Državnega sveta sprejel na 4. seji 15. 3. 2023 in ga poslal Ustavnemu sodišču Republike Slovenije.*

Na 3. izredni seji 12. 6. 2023 se je Komisija seznanila z Zaključki posveta Quo vadis, 3. razvojna os? Retrospektiva projekta 2004-2023, ki ga je Državni svet organiziral 19. maja 2023. Namen posveta je bil osvetliti zgodovino zadnjih dvajsetih let od prve uvrstitve načrtovanja in gradnje 3. razvojne osi v strateške dokumente države do danes in ugotoviti, kje so razlogi za počasno realizacijo projekta ter nasloviti škodo, ki so jo zaradi zamud pri realizaciji projekta utrpela gospodarstva Koroške, Savinjsko-Šaleške, Zasavske, Posavske, Dolenjske in Belokranjske regije. Prvi operativni korak k uresničitvi tega projekta, ki se je v razvojnih programih takratne SR Slovenije prvič pojavi v 70. letih prejšnjega stoletja, je bil storjen februarja 2004, ko je Državni zbor sprejel Resolucijo o Nacionalnem programu izgradnje avtocest v Republiki Sloveniji. Nacionalni program je v

svojem dodatnem programu zajel prvi del sodobne daljinske cestno-prometne povezave na 3. razvojni osi: odsek hitre ceste med Dravogradom in Arjo vasjo ter določil, da mora biti državni prostorski načrt za ta odsek sprejet do decembra 2010. V času sprejema Resolucije o Nacionalnem programu je bilo težko predstavljivo, da po dvajsetih letih projekt še ne bo v celoti umeščen v prostor, kot tudi, da se bodo prva javna naročila za pripravljalna dela za gradnjo, kot so reševanje pravno premoženjskih zadev (parcelacije, odkupi zemljišč in nepremičnin) ter izdelava projektne dokumentacije faze PGD/PZI, začela izvajati šele konec 2017, prva gradbena, vendar samo pripravljalna dela, pa 2020. *Komisija je pripravila poročilo in pozvala Državni svet, da se seznani z zaključki in mu predložila v sprejem predlog sklepa, v katerem je Državnemu svetu predlagala, da naj pozove Vlado Republike Slovenije in v njenem okviru Ministrstvo za infrastrukturo ter Ministrstvo za naravne vire in prostor, da zaključke posveta proučijo in se do njih opredelijo v roku 30 dni. Državni svet je predlog sklepa k zaključkom posveta obravnaval na 7. seji 21. 6. 2023 in ga sprejel*.

Komisija se je na 8. izredni seji 1. 12. 2023 seznanila z Zaključki posveta Organiziranost podpornega okolja za mala in srednja podjetja - ali daje zadostne učinke?. Posvet je potekal 8. novembra 2023, v so-organizaciji Državnega sveta, Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije in Gospodarske zbornice Slovenije. Namen posveta je bil priti do ugotovitev, kje smo in kaj moramo še storiti, da bi malim in srednjim podjetjem, ki so motor naše države, zagotovili ugodno podporno poslovno okolje. To je namreč bistveno za uspešen razvoj podjetij, za zaposlovanje in ne nazadnje za zagotavljanje blaginje za vse državljane Republike Slovenije. Posledično sta v zaključkih posveta pristojno ministrstvo in Vlada pozvana, da se a) v Zakonu o podpornem okolju za podjetništvo (ZPOP-1) pravno formalno uredi status reprezentativnih zbornic, ki delujejo na območju celotne države, kot deležnikov podpornega okolja za podjetništvo; b) da se opredeli naloge, ki jih te zbornice kot del podpornega okolja opravljajo v javnem interesu, in c) da se vzpostavi pravno podlago za zagotavljanje materialnih in drugih pogojev iz javnofinančnih virov za izvajanje teh nalog v javnem interesu. K temu je pozvala tudi Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance v predlogu amandmaja, ki ga je na ZPOP-1 posredovala pristojnemu ministrstvu še v času javne razprave o njegovi noveli *(več v naslednjem odstavku).* Razprava na posvetu se je sicer dotikala različnih aktualnih tem, tudi v luči predhodno posredovanega predloga novele Zakona o podpornem okolju za podjetništvo, ki ga je v javno obravnavo pred posvetom vložilo pristojno Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport. *Komisija je predlog svojega poročila k zaključkom posveta podprla in predlagala, da se z njimi seznani tudi Državni svet. Državni svet je na 12. seji 6. 12. 2023 sklep k zaključkom posveta, v katerem je pozval Vlado Republike Slovenije in v njenem okviru Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport, da zaključke posveta proučita in se do njih opredelita v roku 30 dni.*

Komisija je na 8. izredni seji 1. 12. 2023 obravnavala Osnutek Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o podpornem okolju za podjetništvo (EVA: 2023-2180-0034), ki ga je Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in finance posredovalo v javno obravnavo 2. 11. 2023. Komisija se je seznanila z osnutkom predloga zakona in podprla predlog amandmaja Gospodarske zbornice Slovenije in Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije za nov 1. člen. Z amandmajem je bilo predlagano, da se v ZPOP-1 jasno določi vlogo reprezentativnih zbornic- Gospodarske zbornice Slovenije in Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije. Slednji sta sicer na načelni ravni formalno pripoznani, v 7. in 11. členu ZPOP-1 kot del podjetniškega podpornega okolja ter inovacijskega okolja pa njuna vloga v ZPOP-1 ni definirana, prav tako niso bile definirane zbornično specifične naloge, ki jih opravljata v širšem – javnem interesu in presegajo interese članov. ZPOP-1 tudi ni uredil sistemskega vira financiranja za izvajanje teh zbornično-specifičnih nalog v javnem interesu, za razliko od ostalih deležnikov podpornega in inovacijskega okolja, ki imajo naloge in vire financiranja opredeljene. Glede na navedeno, je ZPOP-1 v tem delu nepopoln in neutemeljeno razlikuje med posameznimi

deležniki podjetniškega podpornega in inovacijskega okolja. *Komisija je v svojem mnenju pozvala pristojno Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport, da ga upošteva pri pripravi končne različice predloga zakona.*

Mitja Gorenšček
predsednik komisije